

Urząd Miasta i Gminy Lwówek



**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

Autorka:

mgr Maria Wieczorek

Lwówek, 5 maja 2023
Zaktualizowana na podstawie opinii RDOŚ w Poznaniu znak: WOO-III.410.746.2022.AK.1 z dnia
10.10.2022 r.

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno-prawne	1
2. Cel i zakres opracowania	1
3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	1
4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu	1

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru terenu objętego prognozą	3
Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy	3
Położenie geograficzne	3
Położenie w lokalnym i ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych	4
2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu	4
3. Charakterystyka fizjograficzna terenu	4
Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu	4
Surowce naturalne	5
Wody powierzchniowe i podziemne	5
Warunki glebowe	5
Szata roślinna	6
Świat zwierzęcy	6
Klimat lokalny	7
Wartości kulturowe	7
4. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych	7
- obszar Natura 2000 PLB 300009 Jezioro Zgierzynieckie Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków	8
- Obszar Natura 2000 Natura 2000 PLH 300007 Ostoja Zgierzyniecka Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk	8
- Rezerwat Przyrody: „Wielki Las”	9
- Rezerwat Przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”	10
5. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego	11
Stan jakości powietrza atmosferycznego i zagrożenia dla niego	11
Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zagrożenia dla nich	14
Zagrożenie klimatu akustycznego	16
Stan gleb oraz degradacja powierzchni gruntu	16
Pola elektromagnetyczne	17
Degradacja i degeneracja szaty roślinnej	17

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cel projektu planu miejscowego	18
2. Ustalenia projektu planu miejscowego	18
3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami	18
4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego	18
IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO	19
V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE	20
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA	22
1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	22
2. Oddziaływanie na warunki podłoża	22
3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	23
4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz	23
5. Oddziaływanie na szatę roślinną	24
6. Oddziaływanie na powietrze	24
7. Oddziaływanie na klimat akustyczny	25
8. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	25
9. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego	25
10. Oddziaływanie na dobra materialne i dziedzictwo kulturowe	26
11. Oddziaływanie na ludzi	26
12. Oddziaływanie transgraniczne	28
13. Oddziaływanie na zasoby naturalne	28
VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	28
VIII. ANALIZA I OCENA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA USTALEŃ PROJEKTU MPZP	29
IX. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	30
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	30
XI. OŚWIADCZENIE AUTORA O POPRAWNOŚCI PROGNOZY	35

I. WSTĘP

1. Podstawy formalno-prawne

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika m.in. z:

- art. 51, ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹;
- art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym².

W prognozie uwzględniono wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska i innych przepisów odrębnych.

2. Cel i zakres opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie uzgodniony został, zgodnie z art. 53 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹, z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Do głównych celów przedmiotowego opracowania należą:

1. diagnoza obecnego stanu i funkcjonowania środowiska;
2. określenie skutków wpływu realizacji ustaleń projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, na warunki życia i zdrowia ludzi oraz dobra materialne i dobra kultury;
3. ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych zawartych w projekcie mpzp;
4. przedstawienie możliwości rozwiązań alternatywnych eliminujących, bądź ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem mpzp wraz z terenami w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tego planu. W niniejszym opracowaniu, analizie i ocenie poddano projekt mpzp zawierający ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1:1 000.

3. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Na podstawie zebranych materiałów oraz wizji terenowej dokonano: analizy komponentów i cech środowiska przyrodniczego, oceny prawidłowości jego funkcjonowania, oceny stanu funkcjonowania oraz charakterystyki dotychczasowego zainwestowania badanego obszaru. W prognozie uwzględniono wyniki ww. analiz a także zebrane informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu.

4. Źródła informacji wykorzystane w opracowaniu

Prognozę oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek sporządzono w oparciu o dostępne materiały archiwalne, publikacje mapowe, literaturę oraz

¹ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.)

²ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 503 ze zm.)

materiały niepublikowane. W opracowaniu wykorzystano następujące dokumenty, materiały planistyczne i kartograficzne:

- 1) Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek;
- 2) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek ze zmianami. 2011 r. przyjęte Uchwałą nr XVIII / 114 / 2011 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 29 grudnia 2011 r.
- 3) Program ochrony środowiska dla Gminy Lwówek na lata 2016–2019 z perspektywą do roku 2023;
- 4) Mapa topograficzna w skali 1:10 000;
- 5) Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:100 000;
- 6) Mapa Geologiczna Polski, w skali 1:20 000, 2004;
- 7) Mapa kruszywa naturalnego w Polsce w skali 1:500 000, Tołkanowicz E., Żukowski K., PIG, 2001;
- 8) Mapa obszarów GZWP w Polsce wymagających szczególnej ochrony w skali 1:500 000, Kleczkowski A.S., Kraków, 1990;
- 9) Przeglądowa mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:300 000, arkusz C2 Poznań. Instytut Geologiczny. 1958 r.;
- 10) Mapa Gleb Polski IUNG Puławy w skali 1:300 000, arkusz C2Poznań. 1961 r.;
- 11) Mapa geomorfologiczna Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej pod redakcją B. Krygowskiego w skali 1:300 000. 2007 r.;
- 12) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, zatwierdzony Uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2019 r. poz. 4021;

Literatura specjalistyczna i materiały niepublikowane:

- 1) WIOŚ Poznań. 2020. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2020 r.;
- 2) WIOŚ Poznań. 2005. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000–2004;
- 3) WIOŚ Poznań. 2020. Klasyfikacja wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2020;
- 4) GIOŚ Poznań. 2022. Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Wielkopolskim za rok 2022. Poznań;
- 5) Matuszkiewicz W. 2008. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, PWN, Warszawa;
- 6) Matuszkiewicz J. M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa;
- 7) Matuszkiewicz J. M. 2008. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGIPZ PAN, Warszawa;
- 8) Kupidura A., Łuczewski M., Kupidura P. 2011. Wartość krajobrazu. Rozwój przestrzeni obszarów wiejskich. PWN, Warszawa;
- 9) Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczewski D. 2009. Ochrona środowiska przyrodniczego. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- 10) Garbarczyk H., Garbarczyk M. 2010. Atlas zwierząt chronionych. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa;
- 11) Witkowska-Żuk L. 2008. Atlas roślinności lasów. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa;
- 12) Symonides E. 2008. Ochrona przyrody. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa;
- 13) Wiśniewski J., Gwiazdowicz D.J. 2004. Ochrona przyrody. Wydawnictwo Akademii Rolniczej, Poznań;
- 14) Olacek R. 1974. Kierunki degeneracji fitocenoz leśnych i metody ich badania. Phytocoenosis. 3.3/4:179–187, Warszawa – Białowieża;
- 15) Kondracki J. 2009. Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa;

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

- 16) Liro A. (red.). 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa;
- 17) Mirek Z. i In. 2002. Krytyczna lista roślin naczyniowych Polski. Instytut Botaniki PAN im. W. Szafera, Kraków;
- 18) Paczyński B., Pruszkowska M. (red.). 2007. Hydrogeologia regionalna Polski. Tom I. Wody słodkie. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa;
- 19) Sudnik-Wójcikowska B. 2011. Rośliny synantropijne. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa;
- 20) Łukasiewicz A., Łukasiewicz Sz. 2009. Rola i kształtowanie zieleni miejskiej. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań;
- 21) Wolański N. 2008. „Ekologia człowieka. Tom 2.” PWN. Warszawa;
- 22) Macioszyk A. (red.). 2006. Podstawy hydrogeologii stosowanej. PWN, Warszawa;
- 23) Koreleski Krzysztof. 2005. Oddziaływanie napowietrznych linii energetycznych na środowisko człowieka. Nr 2/2005, PAN, Oddział w Krakowie, s. 47–59 Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi.
- 24) Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków; PTOPI Salamandra; W. Żukowski, Z. Celka, Zakład Taksonomii Roślin UAM, Poznań; Zakład Ornitologii PAN, Gdańsk; Departament Ochrony Przyrody MŚ (p. 4.3, 6.1); UNEP-GRID W-wa. 2008. Standardowy Formularz Danych dla obszaru Natura 2000 PLH300007 Ostoja Zgierzyniecka.

Inne:

- dane z Głównego Urzędu Statystycznego;
- informacje ze strony Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu (www.poznan.pios.gov.pl),
- <http://poznan.rdos.gov.pl/baza-danych>
- informacje z internetowej bazy Rejestru Obszarów Górniczych (<http://baza.pgi.waw.pl/geow>),
- internetowy zbiór aktów prawnych – lex;

II. OCENA AKTUALNEGO STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Położenie obszaru badań

Położenie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy

Teren objęty projektem planu miejscowego obejmuje obszar działek nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 w obrębie miasta Lwówek. Gmina Lwówek położona jest na terenie powiatu nowotomyskiego, w zachodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości ok. 55 km od Poznania. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 92.

Zgodnie z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lwówek, przyjętego Uchwałą nr XVIII / 114 / 2011 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 29 grudnia 2011 r. obszar objętym opracowaniem stanowi tereny w wiodącą funkcja mieszkaniową.

Położenie geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Jerzego Kondrackiego³ obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie Pojezierza Wielkopolskiego (315.5), w zasięgu Pojezierza Poznańskiego (315.51) – dużego i zróżnicowanego regionu oraz Bruzdy Zbąszyńskiej (315.44) na zachodzie. W skład gminy wchodzi następujące regiony Pojezierza Poznańskiego:

³ za: Kondracki J. 2009. Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

- na zachodzie Równina Nowotomska (315.511);
- w części centralnej Wał Lwówecko-Rakoniewicki (315.513);
- część wschodnią zajmuje Równina Opalenicka (315.514).

Położenie w lokalnym i ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych

Obszar projektu planu zlokalizowany jest poza obszarami chronionymi na podstawie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 ze zm.) oraz poza obszarami węzłowymi i korytarzami ekologicznymi o znaczeniu krajowym bądź międzynarodowym (opracowanie systemu krajowej sieci ekologicznej ECONET – Polska⁴).

Na terenie Gminy Lwówek występują cenne pod względem przyrodniczym i krajobrazowym Obszar Natura 2000 Natura 2000 PLH 300007 Ostoja Zgierzyniecka Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk oraz Natura 2000 PLB 300009 Jezioro Zgierzynieckie Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków. Na terenie gminy występują również Rezerваты Przyrody: „Wielki Las” oraz „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.

2. Aktualny stan zagospodarowania i użytkowania terenu

Tereny objęte opracowaniem stanowią tereny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, Działki nr ewid.: 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek stanowią grunty użytkowane rolniczo.

Tereny z lokalizowane są pomiędzy ulicami Wiśniową (droga gminna stanowiąca działkę o nr ewid. 959 obręb Lwówek) i Sportową (droga gminna stanowiąca działkę nr ewid. 612 obręb Lwówek) w miejscowości Lwówek. W odległości ok. 1000 m na zachód przebiega droga krajowa nr 92. W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru występują przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rolne, sady.

Obszar objęty opracowaniem stanowią gleby klasy RIIIb, RIVa. Zgodnie z art. 10a. ustawy z 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1326 ze zm.), grunty rolne położone w granicy administracyjnej miasta, nie podlegają ochronie.

Znaczna część obszaru objętego opracowaniem, jego elementy środowiska naturalnego, uległy przekształceniu. W szczególności zmieniona została szata roślinna i fauna wskutek rozwoju rolnictwa.

3. Charakterystyka fizjograficzna terenu

Budowa geologiczna i ukształtowanie terenu

Gmina Lwówek charakteryzuje się młodoglacjalną rzeźbą terenu, która jest pozostałością działalności lądolodu skandynawskiego. Przejawia się to występowaniem zróżnicowanej rzeźby terenu oraz urozmaiconej sieci hydrograficznej. Na zachodzie występuje typowy sandr stożkowo-dolinny usypany przez wody fluwioglacjalne fazy poznańskiej zlodowacenia wiślańskiego. Wznosi się na wysokości około 100 m n.p.m. i obniża się w kierunku południowo-zachodnim do około 60–80 m n.p.m. Po pochyłości płynie do Obry m.in. rzeka Czarna Woda. Na powierzchni równiny występują liczne wydmy. W części centralnej, w rejonie Chmielinka i Władysławowa występuje Wał Lwówecko-Rakoniewicki wyraźnie zaznaczający się w morfologii terenu, wznosząc się około 30–40 m nad otaczający teren. Jest prawie bezjeziorny i porośnięty lasami. Miejscami występują kemy i wydmy. Część wschodnią zajmuje niecka moreny dennej. Jej osią płynie rzeka Mogilnica. Równina jest bezjeziorna, słabo zalesiona. Jest regionem wyraźnie rolniczym.

⁴za: Liro A. (red.). 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET – POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

Najwyższym wzniesieniem w gminie Lwówek są okolice Chmielinka. Wzgórza morenowe wznoszą się tu około 137,8 m n.p.m., a w okolicy Grońska 133,8 m n.p.m. Najniżej położona jest zachodnia część gminy w dolinie Czarnej Wody (około 80,0 m n.p.m.).

Obszar objęty projektem mpzp położony jest na wysokości ok. 107–109 m n. p. m. Jest to teren płaski, bez znaczących deniwelacji. Na obszarze opracowania na przestrzeni lat z osadów lodowcowych (morenowych i glacialnych) wytworzone zostały gliny zwałowe oraz z moren wyciśnięcia, spiętrzonych powstały gliny zwałowe, piaski i żwiry moren spiętrzonych.

Surowce naturalne

Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Teren opracowania obejmuje koncesja nr 14/2001/Ł z dnia 14.11.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze Pniewy – Stęszew, ważnej do dnia 14.11.2047 r., udzielonej przez Ministra Środowiska na rzecz PGNiG S.A. w Warszawie.

Wody powierzchniowe i podziemne

Pod względem hydrograficznym obszar Gminy Lwówek położony jest w całości w dorzeczu Odry w regionie wodnym Warty. Obszar opracowania położony jest w zlewni rzecznej – „Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc” (PLRW6000171878722)⁵.

Rzeka Czarna Woda wypływa z łąk koło wsi Konin, przepływa przez Jezioro Konińskie w gminie Lwówek. Płyne wśród piasków Sandru Nowotomyskiego najpierw na południe, a potem na zachód. Pod względem administracyjnym obszar zlewni obejmuje gminy Lwówek, Miedzichowo, Nowy Tomyśl i Zbąszyń, wchodzące w skład powiatu nowotomyskiego. Uchodzi do Obry w Trzciel. Dopływami Czarnej Wody są: dopływ z Lwówka, Bobrówka oraz Struga Bolewicka. Na wschód od miejscowości Lwówek płynie rzeka Mogilnica.

W gminie Lwówek brak większej ilości jezior. Występują jedynie w północnej części gminy. Największe Jezioro Zgierzynieckie intensywnie zarasta i do dziś tafla jeziora uległa znacznemu zmniejszeniu. Obecnie największe jest Jezioro Konińskie i dwa jeziora w miejscowości Linie. Na obszarze objętym planem nie występują wody powierzchniowe.

Gmina Lwówek wraz z analizowanym terenem położona jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 59. Wody w utworach czwartorzędowych tworzą jeden poziom wodonośny w centralnej części obszaru i związane są ze strukturą wielkopolskiej doliny kopalnej. Poziom mioceński występuje na całym obszarze pod dobrze izolowaną warstwą. Brak kontaktów hydraulicznych z poziomem plejstocenijskim. Poziom wód gruntowych na omawianym terenie wynosi ok. 3 m p. p. t.

Teren objęty projektem planu miejscowego położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Gminę dotykają niewielkie fragmenty: Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 145) – Dolina Kopalna Szamotuły – Duszniki od wschodu oraz Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP nr 144) – Dolina Kopalna Wielkopolska od południa.

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu brak jest ujęć wód podziemnych.

Warunki glebowe

Gleby wykazują umiarkowane zróżnicowanie. Z glin zwałowych wykształciły się gleby brunatne właściwe.⁶W obszarze opracowania występują gleby klasy bonitacyjnej RIIIb, RIVa. Zgodnie z art. 10a. ustawy z 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1326 ze zm.), grunty rolne położone w granicy administracyjnej miasta, nie podlegają ochronie.

⁵ za: http://www.poznan.rzgw.gov.pl/images/mapy_jcwp_PGW2016/410_PGW_2016_2021.pdf

⁶ za: Mapa Gleb Polski IUNiG Puławy w skali 1: 300 000, arkusz C2Poznań

Szata roślinna

Według podziału Polski na regiony geobotaniczne (J.M. Matuszkiewicz)⁷, dokonanej na podstawie regionalnego zróżnicowania potencjalnej roślinności, gmina Lwówek położona jest w Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim (B), w Krainie Notecko-Lubuskiej (B.1) w Okręgu Poznańskim (B.1.6.) w Podokręgu Lwóweckim (B.1.6.h). W Dziale Brandenbursko-Wielkopolskim występują krainy o przewadze zbiorowisk środkowoeuropejskich, takich jak środkowoeuropejskie grądy i dąbrowy acydofilne.

Biorąc pod uwagę rzeczywiste fitokompleksy krajobrazowe, analizowany obszar należy do krajobrazu rolniczego.

Szatę roślinną Gminy Lwówek tworzą kompleksy leśne, parki dworskie i wiejskie, łąki oraz zdrzewnienia śródpolne, przydrożne i przywodne. Duże kompleksy leśne występują w zachodniej części gminy, te mniejsze występują w północnej i południowej części gminy Lwówek. Typami siedliskowymi, które przeważają są: bór świeży i bór mieszany świeży. Rzadziej występują lasy mieszane i olsy. W gminie dominuje drzewostan sosnowy w wieku 60–100 lat.

Szata roślinna omawianego obszaru jest przeciętna, a jej zróżnicowanie związane głównie z naturalnymi warunkami siedliskowymi i sposobem gospodarowania. Tereny objęte opracowaniem stanowią grunty rolne nieużytkowane pokryte roślinnością trawiastą. Na omawianym obszarze wśród gatunków segetalnych spotkać tu można takie taksony jak: rumian polny (*Anthemisarvensis* L.), rumianek pospolity (*Chamomillarecutita* (L.) Rauschert), komosa biała (*Chenopodium album* L.), szczaw polny (*Rumexacetosella* L.), wyka drobnokwiatowa (*Viciahirsuta* (L.) S.F. Gray) i inne. Z uwagi na obecność dróg w sąsiedztwie obszaru opracowania spotkać można liczne rośliny ruderalne. Występują tu m. in. gatunki takie, jak: wrotycz pospolity (*Tanacetumvulgare* L.), perz właściwy (*Elymusrepens* (L.) Gould), babka zwyczajna (*Plantago major* L.), babka lancetowata (*Plantagolanceolata* L.), sałata kompasowa (*Lactucaserriola* L.), krwawnik pospolity (*Achilleamillefolium* L.), tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.), wiechlina roczna (*Poaannua* L.), cykoria podróżnik (*Cichoriumintybus* L.), bniec biały (*Melandrium album* (Mill.) Garcke), wiesiołek dwuletni (*Oenotherabiennis* L.), pasternak zwyczajny (*Pastinacasativa* L.), stulicha psia (*Descurainiasophia* (L.) Webb ex Prantl), pokrzywa zwyczajna (*Urticadioica* L.), nawłoc pospolita (*Solidagovirgaurea* L.) i inne.

Świat zwierzęcy

Gmina Lwówek położona jest w obrębie Wielkopolsko-Pomorskiej krainy przyrodniczo-leśnej. Środowisko przyrodnicze zostało znacznie przekształcone przez człowieka. Długotrwała działalność antropogeniczna oraz eksploatacja środowiska doprowadziły do wylesienia znacznych powierzchni gminy. W wyniku tego wiele z gatunków rodzimych ograniczyło tu swój zakres występowania, a w ich miejsce pojawiły się nowe wprowadzone bądź przypadkowo wprowadzone przez człowieka. Dla obszaru gminy brak specjalistycznego opracowania faunistycznego.

Różnorodność biologiczna szaty roślinnej na terenie gminy Lwówek wpływa na zróżnicowanie i bogactwo świata zwierzęcego. Na polach czy wśród zabudowań bytują gatunki synantropijne. Ważne siedliska płazów oraz ostoje innych zwierząt stanowią zbiorniki wodne. Wśród płazów i gadów na terenie gminy Lwówek występują gatunki pospolite, rozpowszechnione w Polsce jak np.: kumak nizinny (*Bombinabombina*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*). Na terenie gminy stwierdzono występowanie takich gatunków gadów, jak: jaszczurka zwinka (*Lacertaagilis*),

⁷ za: <https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>

padalec zwyczajny (*Anguisfragilis*) i zaskroniec zwyczajny (*Natrixnatrix*). Dużym bogactwem i różnorodnością odznacza się także świat bezkręgowców. Można tu chociażby wymienić: ślimaka winniczka (*Helixpomatia*), konika pospolitego (*Chortippusnbiguttulus*), pasikonika zielonego (*Tettigoniaviridissima*), nartnika dużego (*Gerrislacustris*), biedronkę siedmiokropkę (*Coccinellaseptempunctata*), żuka wiosennego (*Geotrupesvernalis*), mrówkę rudnicę (*Formica rufa*), rusałkę admirała (*Vanessa atalanta*) czy czerwończyka dukacika (*Lycaenavirgaureae*). Jest to jedynie niewielki odsetek ogółu żyjących zwierząt bezkręgowych na terenie gminy Lwówek.

W związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, osuszanie łąk, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Na analizowanym terenie z powodu braku stojących i płynących wód powierzchniowych występuje jedynie fauna siedlisk lądowych. Reprezentuje ją głównie drobna fauna charakterystyczna dla terenów zurbanizowanych i terenów rolniczych, ze względu na charakter sąsiedztwa.

Na podstawie analiz posiadanych materiałów ani podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych.

Klimat lokalny

Klimat Gminy Lwówek posiada cechy charakterystyczne dla klimatu kontynentalnego i oceanicznego z przewagą wpływów oceanicznych. Występują tu stosunkowo małe amplitudy roczne temperatur powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima.

Gmina Lwówek znajduje się w strefie występowania najniższych opadów atmosferycznych w Wielkopolsce i kraju (poniżej 600 mm). Opady na badanym terenie można scharakteryzować na podstawie danych z posterunków IMGW zlokalizowanych w Lwówku, Brodach, Zębowie i Miedzichowie. Najwyższe opady występują w lipcu, najniższe w lutym i marcu. Przeciętny opad roczny z wielolecia dla w/w stacji wynosi: 605 mm (Lwówek), 527 mm (Brody), 539 mm (Zębowo) i 592 mm (Miedzichowo).

Gminę Lwówek charakteryzuje: (1) bardzo niska ilość opadów; (2) duża amplituda wahań opadów między poszczególnymi latami; (3) występowanie najwyższych opadów w roku normalnym w czerwcu, a przede wszystkim w lipcu; (4) występowanie najniższych opadów w kwietniu, czerwcu i w maju, w okresie, kiedy zapotrzebowanie roślin uprawnych na wodę jest największe; (5) najcieplejszym miesiącem jest lipiec (+17,8°C – +18,5°C), najzimniejszym styczeń (-1,2°C – -1,5°C) przy średniej temperaturze w ciągu roku wynoszącej od +7,8°C do +8,5°C.

Tereny zalesione charakteryzują się dobrymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi o mniejszych dobowych wahaniami i nieco gorszych warunkach solarnych z uwagi za zacienienie. Są to tereny o powietrzu wzbogaconym w tlen, ozon i olejki eteryczne podnoszące komfort bioklimatyczny.

Wartości kulturowe

W obszarze opracowania nie występują obszary będące pod ochroną konserwatorską oraz brak jest zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

4. Ochrona prawna zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych

Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody (zgodnie z definicją z ustawy o ochronie przyrody⁸).

Do chronionych elementów środowiska przyrodniczego w gminie Lwówek należą: Obszar Natura 2000 Natura 2000 PLH 300007 Ostoja Zgierzyniecka Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk oraz Natura

⁸ ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.)

2000 PLB 300009 Jezioro Zgierzynieckie Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków oraz Rezerwat Przyrody „Wielki Las” oraz Rezerwat Przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”.

Obszar Natura 2000 „Jezioro Zgierzynieckie” PLB300009

Oddalony ok. 3 km na wschód od obszaru objętego projektem mpzp. Ostoja znajduje się w zachodniej części Pojezierza Poznańskiego na pograniczu Równiny Opalenickiej i Wału Lwówecko-Rakoniewickiego. Obejmuje on nieckę rozległego niegdyś jeziora oraz przylegający do niej niewielki kompleks leśny. Po osuszeniu jeziora zapoczątkowanym już w XVII wieku, nastąpiło silne obniżenie poziomu lustra wody, co gwałtownie przyspieszyło proces eutrofizacji i zarastania zbiornika. Najniższa część niecki zajęta jest obecnie przez rozległe szuwały, głównie trzcinowe i pałkowe, o powierzchni ponad 100 ha z kilkoma niedużymi oczkami wodnymi. Największe z nich, Wielki Staw, ma powierzchnię około 5 ha. Wyżej znajdują się bogate florystycznie łąki kośne. Na skutek ekstensyfikacji lub całkowitego zaprzestania ich użytkowania na wielu fragmentach, zwłaszcza we wschodniej i północnej części obszaru obserwuje się postępującą sukcesję roślinną i przekształcanie łąk w zbiorowiska szuwarowe bądź krzewiaste. Od zachodu do obecnego jeziora przylega kompleks dojrzałych lasów łęgowych i olsów o powierzchni 79 ha, zwany Uroczyskiem Wielki Las. Cały teren odwadniany jest przez Mogilnicę Zachodnią, dopływ Obry. Podstawowym walorem tego obszaru jest harmonijnie wykształcony kompleks siedlisk typowych dla zarastającego, eutroficznego jeziora położonego w ekstensywnie użytkowanym krajobrazie rolniczo-leśnym. Bagienną część tego terenu zajmują przede wszystkim wysokie szuwały trzcinowe i pałkowe. Znaleźć tu można także rozległe połączenie szuwaru kłoci wiechowatej. Wśród użytków zielonych dominują żyzne, wilgotne łąki, ale odnaleźć można tu także płaty łąk trzęślicowych. Wzdłuż rowów melioracyjnych oraz w pobliżu szuwarów występują płaty łąkowisk.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Zgierzyniecka” PLH300007

Oddalony ok. 3 km na wschód od obszaru objętego projektem mpzp. Obszar położony jest w obrębie Pojezierza Poznańskiego (Kondracki 2009) i obejmuje nieckę rozległego niegdyś jeziora. Po jego osuszeniu, zapoczątkowanym już w XVII wieku, nastąpiło silne obniżenie poziomu lustra wody, co gwałtownie przyspieszyło proces eutrofizacji i zarastania zbiornika. Najniższa część niecki zajęta jest obecnie przez rozległe szuwały, głównie trzcinowe i pałkowe, o powierzchni ponad 100 ha z kilkoma niedużymi i płytkimi oczkami wodnymi (Smolny Staw, Wielki Staw i Mały Staw) zajmującymi łącznie 7,8 ha. Największe z nich, Wielki Staw, ma powierzchnię około 5 ha, a głębokość ok. 1 m. Poza nimi znajdują się tutaj również mniejsze oczka wodne (Bereszyński, Ogrodowczyk, 1995). Wyżej znajdują się bogate florystycznie łąki kośne. Od południowego zachodu do obecnego jeziora przylega kompleks dojrzałych lasów łęgowych i olsów o powierzchni 79 ha - obecnie rezerwat "Wielki Las". W południowo-wschodniej części obszaru znajduje się kompleks szuwarowy z otwartym lustrem wody (pow. 0,6 ha), który jest pozostałością po rozciągającym się tutaj dawniej jeziorze - obecnie oddzielony od niego drogą gruntową i łąkami. Podstawowym walorem obszaru jest kompleks siedlisk typowych dla zarastającego, eutroficznego jeziora położonego w ekstensywnie użytkowanym krajobrazie rolniczo-leśnym. Bagienną część tego terenu zajmują przede wszystkim szuwały wysokie, zwłaszcza trzcinowe i pałkowe. Osobliwością terenu są szuwały kłoci wiechowatej. Wśród użytków zielonych dominują zmiennowilgotne łąki. Wzdłuż rowów melioracyjnych oraz w pobliżu szuwarów występują płaty łąkowisk oraz ziołorośli. Od strony południowej z jeziorem graniczy, zachowany w dużej części w stanie naturalnym, las łęgowy. Flora obszaru jest bardzo różnorodna i bogata. Na szczególną uwagę zasługują gatunki uznane za zagrożone w skali kraju (Zarzycki, Szelağ 2006; Wojewoda, Ławrynowicz 2006): dzwonek szerokolistny *Campanula latifolia*, kruszczyk błotny *Epipactis palustris* i storczyk kukawka *Orchis militaris* oraz grzyb Kisielnica trzoneczkowata *Exidia truncata*, a także gatunki zagrożone w regionie (Jackowiak i in. 2007): czerniec gronkowy *Actaea*

spicata, fiołek przedziwny *Viola mirabilis*, kukułka krwista *Dactylorhiza incarnata* subsp. *incarnata* i listera jajowata *Listera ovata*. Zróżnicowana szata roślinna warunkuje obecność licznych gatunków zwierząt. Charakterystyczne są zwłaszcza ptaki, dla których, w podobnych granicach, wyznaczono obszar Natura 2000 Jezioro Zgierzynieckie PLB300009. Stwierdzono tu m.in. łągi 16 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Obszar "ptasi" odgrywa ogromną rolę dla ptaków migrujących, przede wszystkim żurawi *Grus grus* i gęsi *Anser sp.* Różnorodność środowisk sprawia, że na opisywanym obszarze występuje wiele gatunków ssaków z różnych grup systematycznych, które znalazły tutaj doskonałe schronienie i bogatą bazę pokarmową. Duże zagęszczenia wykazują populacje: jelenia europejskiego *Cervus elaphus*, dzika *Sus scrofa* i sarny *Capreolus capreolus*. Ponadto stwierdzono tu obecność: lisa *Vulpes vulpes*, borsuka *Meles meles* i jenota *Nyctereutes procyonoides*. Obszar ma duże znaczenie dla bobra europejskiego *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra*. Dość licznie reprezentowane są nietoperze reprezentowane przez 13 gatunków, z czego silną populację rozrodczą tworzy borowiec wielki *Nyctalus noctula*, a drugim, co do częstości występowania jest nocek rudy *Myotis daubentonii*. Ponadto stwierdzono m.in. znajdującego się w Polskiej czerwonej księdze zwierząt (Głowaciński 2001) borowiaczka *Nyctalus leisleri* (Jaros, Bogdanowska 2005; Jaros, Bogdanowska - dane niepublikowane). Na terenie obszaru PLH300007 Ostoja Zgierzyniecka występuje 12 gatunków płazów, w tym znajdujące się w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej - kumak nizinny *Bombina bombina* i traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*, która została stwierdzona dotychczas tylko w okresowym zbiorniku znajdującym się w Wielkim Lesie (Bogdanowska 2005). W wodach Jeziora Zgierzynieckiego stwierdzono 7 gatunków ryb należących do 4 rodzin, ze zdecydowaną dominacją karasia pospolitego *Carassius carassius*, dla którego Jezioro Zgierzynieckie jest jednym z nielicznych, ostatnich mateczników (Golski, Bogdanowska - dane niepublikowane). Oprócz niego subdominantami były lin *Tinca tinca* i szczupak *Esox lucius*, zatem strukturę gatunkową ichtiofauny można uznać za typową dla zanikających eutroficznych zbiorników w typie rybackim linowo-szczupakowym. Ciekawym gatunkiem jest również stwierdzony w jeziorze cierniczek *Pungitius pungitius*, nie objęty co prawda ochroną gatunkową, jednak rzadko spotykany w naszym kraju (znajduje się na światowej Czerwonej Liście Gatunków Zagrożonych - IUCN). Dość dobrze jest rozpoznana malakofauna niewielkiego (ok. 4 ha) fragmentu Wielkiego Lasu. Stwierdzono tu ponad 40 gatunków ślimaków, w tym jeden gatunek z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej – poczwarówkę zwężoną. Poza tym na obszarze tym występują gatunki typowe dla środowisk wodnych i bagiennych, m.in.: zatoczek rogowy *Planorbis corneus*, zatoczek pospolity *Planorbis planorbis*, zatoczek lśniący *Segmentina nitida*, zatoczek moczarowy *Anisus spirorbis*, błotniarka stawowa *Lymnaea stagnalis*, błotniarka pospolita *Lymnaea palustris*, błotniarka moczarowa *Galba truncatula* i bursztyńka pospolita *Succinea putris*. Obecność zbiorników wodnych sprzyja rozwojowi wielu gatunków wazek (Bernard, Bogdanowska - dane niepublikowane), chrzączek i chrząszczy wodnych. Ostatnia grupa reprezentowana jest przez 40 gatunków, w tym: *Agabus fuscipennis*, *Halipplus furcatus* (Przewośny, Bogdanowska - dane niepublikowane).

Rezerwat Przyrody „Wielki Las”⁹

Oddalony ok. 4 km na wschód od granic obszaru objętego projektem mpzp. Rezerwat leśny utworzony w 1959 r. na powierzchni 3 ha i powiększony w 2003 r. do 78,96 ha. Obejmuje fragment uroczyska leśnego o tej samej nazwie, z łągiem dębowo-wiązowo-jesionowym i grądem (odmiana wilgotna). W runie występują m.in. czartawa pospolita, świerżabek korzenny, czyściec leśny czy dzwonek szerokolistny.

⁹za: Olaczek R. 2008. Skarby przyrody i krajobrazu Polski. Multico Oficyna Wydawnicza, Warszawa.

Dla Rezerwatu Przyrody „Wielki Las” ustanowiony został plan ochrony, zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2015 r. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie kompleksu lasów liściastych o cechach zbliżonych do naturalnych.

Rezerwat Przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”

Oddalony ok. 4 km na wschód od granic obszaru objętego projektem mpzp. Rezerwat faunistyczny utworzony w 1974 r. na powierzchni 98,65ha. Obejmuje płytkie, zarastające jezioro oraz łąki otaczające jego zabagnione brzegi. Ma na celu ochronę miejsc lęgowych rzadkich gatunków o charakterze reliktowym w północnej części dorzecza Mogilnicy.

Dla Rezerwatu Przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi” ustanowiony został plan ochrony, zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2015 r. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie siedlisk lęgowych ptaków wodnych i błotnych, charakterystycznych dla płytkich zbiorników wodnych i zbiorowisk szuwarowych.

Na terenie objętym miejscowym planem obowiązuje ochrona gatunkowa, która ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk, gatunków rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. Na omawianym obszarze nie występują gatunki chronione roślin i grzybów. Podczas wizji lokalnej nie stwierdzono obecności legowisk/gniazd itp. zwierząt objętych ochroną prawną. Ochronę gatunkową regulują Rozporządzenia Ministra Środowiska:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

Zgodnie z art. 51 ust. 1 i 1a oraz art. 52 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098) oraz § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409), § 6 i § 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408) oraz § 6, § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), obowiązuje szereg zakazów w stosunku do roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną prawną, m. in. zakaz niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków roślin i zwierząt, zrywania i uszkodzania chronionych gatunków roślin i grzybów, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokojenia chronionych gatunków zwierząt. Ponadto, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcia jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (w tym także ochronę gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac.

Biorąc pod uwagę powyższe, należy podkreślić, że realizacja ustaleń projektu miejscowego planu nie może naruszać zakazów w odniesieniu do gatunków chronionych.

Zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową, przyjętą we Florencji 20 października 2000 r., a ratyfikowaną przez Polskę 27 września 2004 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98) oraz z ustawą

o ochronie przyrody¹⁰, ochronie podlegają także walory krajobrazowe gminy Lwówek. Do obowiązków państw-stron EKK należą:¹¹

- (1) prawne uznanie krajobrazów za podstawowy składnik otoczenia człowieka, dziedzictwo kulturalne i naturalne oraz fundament tożsamości mieszkańców;
- (2) ustanowienie i wdrożenie polityki krajobrazowej, zmierzającej do realizacji celów konwencji w wyniku przyjęcia „konkretnych środków”;
- (3) ustanowienie procedur uczestnictwa społeczeństwa oraz władz lokalnych i regionalnych w opracowywaniu i wdrażaniu polityki krajobrazowej;
- (4) uwzględnienie krajobrazu w polityce planowania przestrzennego, kulturalnej, środowiskowej, rolnej, społecznej i gospodarczej.

W ostatnich czasach nastąpił wzrost świadomości ekologicznej, związany z ograniczeniem dobra, jakim jest przestrzeń. W wyniku tego krajobraz miejski coraz częściej uznawany jest za dobro publiczne także w znaczeniu ekonomicznym. Nie można zapominać także, że krajobraz jest funkcją relacji społecznych.¹² W konsekwencji krajobraz postrzega się jako zasób, który należy chronić, aby realizować cele rozwoju trwałego. Należy w tym miejscu podkreślić, iż ochrona krajobrazu powinna odbywać się na wszystkich płaszczyznach, należy go zatem traktować jako element:

- (1) rzeczywistości fizycznej,
- (2) przestrzeni społeczno-prawnej,
- (3) mentalny.¹³

5. Stan, jakość i zagrożenia środowiska przyrodniczego

Stan jakości powietrza atmosferycznego i zagrożenia dla niego

Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzednia następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

Gmina Lwówek leży w strefie wielkopolskiej. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

¹⁰ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.)

¹¹ za: Symonides E. 2008. Ochrona przyrody. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.

¹² za: Kupidura A., Łuczewski M., Kupidura P. 2011. Wartość krajobrazu. Rozwój przestrzeni obszarów wiejskich. PWN, Warszawa.

¹³ tamże.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

Ocenę jakości powietrza za 2022 rok na terenie województwa wielkopolskiego wykonano przede wszystkim w oparciu o wyniki pomiarów intensywnych, przeprowadzonych w ramach rutynowych badań w sieci monitoringu jakości powietrza objętej systemem kontroli i zapewnienia jakości.

Ocena wykonana ze względu na ochronę zdrowia ludzi

Dwutlenek siarki SO₂

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla SO ₂	Klasa strefy dla czasu uśredniania – 1 godz.	Klasa strefy dla czasu uśredniania – 24 godz.
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. SO₂ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Dwutlenek azotu NO₂

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla NO ₂	Klasa strefy dla czasu uśredniania – 1 godz.	Klasa strefy dla czasu uśredniania – 24 godz.
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. NO₂ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Tlenek węgla CO

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla CO
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. CO – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Benzen C₆H₆

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla C ₆ H ₆
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. C₆H₆ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Ozon O₃

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu docelowego	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu celu długoterminowego
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A	D2

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. O₃ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Pył PM₁₀

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla PM ₁₀	Klasa strefy dla czasu uśredniania – 24 godz.	Klasa strefy dla czasu uśredniania – rok
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Pył PM_{2,5}

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla PM _{2,5}
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A1

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dotyczącej pyłu PM_{2,5} z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego II fazy – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla PM _{2,5}
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dotyczącej pyłu PM_{2,5} z uwzględnieniem poziomu dopuszczalnego I fazy – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Ołów Pb w pyłe PM₁₀

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla Pb
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. Pb w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Arsen As w pyłe PM₁₀

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla As
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. As w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Kadm Cd w pyłe PM₁₀

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla Cd
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. kadmu w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Nikiel Ni w pyłe PM₁₀

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla Ni
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. niklu w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Benzo(a)piren w pyłe PM₁₀

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla B(a)P
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	C

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ – ochrona zdrowia ludzi [źródło GIOŚ]

Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy wielkopolskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów automatycznych prowadzonych w stałych punktach pomiarowych. Jako metodę uzupełniającą na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie wykorzystano modelowanie jakości powietrza oraz obiektywne szacowanie.

Dwutlenek siarki SO₂

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla SO ₂	Klasa strefy dla czasu uśredniania – rok	Klasa strefy dla czasu uśredniania – pora zimowa
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A	A	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. SO₂ – ochrona roślin [źródło GIOŚ]

Tlenki azotu NO_x

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla NO _x
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. tlenku azotu NO_x – ochrona roślin [źródło GIOŚ]

Ozon O₃

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu docelowego	Klasa strefy dla O ₃ wg poziomu celu długoterminowego
1.	Strefa wielkopolska	PL3003	A	D2

Wyniki klasyfikacji strefy w ocenie rocznej dot. O₃ – ochrona roślin [źródło GIOŚ]

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2020 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu, ozonu, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A. W dodatkowej klasyfikacji w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego strefie wielkopolskiej przypisano klasę D2.

Do potencjalnych źródeł zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszaru opracowania należą:

- (1) lokalne kotłownie;
- (2) paleniska domowe;
- (3) emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych;
- (4) emisja niezorganizowana pyłów z terenów pozbawionych roślinności (np. drogi gruntowe, okresowo grunty orne).

Ogólnie, dla omawianego obszaru głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza są instalacje energetyczne oraz ciągi komunikacyjne (zanieczyszczenia powstające przy spalaniu paliwa samochodowego). Dwutlenek siarki emitowany jest przede wszystkim przez kotłownie lokalne, przy spalaniu zanieczyszczonego węgla. Tlenki azotu pochodzą ze spalania węgla, koksu, gazu i benzyn (transport samochodowy). Pyły – emitowane są do atmosfery wraz ze spalinami pochodzącymi ze spalania paliw stałych, a także w wyniku prac polowych na użytkach rolnych. Średnie stężenie zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w okresie zimowym jest kilka razy wyższe niż w okresie letnim.

Ponadto w związku z inwestycjami budowlanymi (m.in. drogi, budownictwo) występuje trend czasowego i lokalnego podwyższenia zanieczyszczenia powietrza, głównie pyłami, związanymi ze wspomnianym procesem inwestycyjnym. Nie są to jednak zanieczyszczenia permanentne i kumulujące się w czasie, dlatego zagrożenie to należy traktować jako tymczasowe i o niewielkiej sile.

Podsumowując, należy stwierdzić, iż na jakość powietrza na omawianym terenie, mają wpływ tereny zabudowy oraz pora roku. Jakość powietrza pogarsza się w miesiącach zimowych, w sezonie grzewczym, gdzie oprócz emisji ze źródeł komunikacyjnych występuje emisja ze źródeł spalania paliw, szczególnie stałych. Na omawianym obszarze panują dobre warunki dla cyrkulacji powietrza, stąd jakość powietrza jest dość dobra, a jej zagrożenia stosunkowo niskie.

Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz zagrożenia dla nich

Na terenie gminy są realizowane regularne badania jakości płynących wód powierzchniowych (dokonuje ich WIOŚ w Poznaniu). Rzeka Czarna Woda była badana w 2016 r. (na stanowisku Czarna Woda – Chwaliszew, w gm. Krotoszyn). Klasa elementów biologicznych dla tej rzeki wykazuje potencjał ekologiczny słaby. Klasa elementów hydromorfologicznych wskazuje na potencjał dobry (II

klasa). Klasa wskaźnika jakości wód pod kątem elementów fizykochemicznych określono jako potencjał poniżej dobrego. Pod kątem elementów chemicznych określono stan wód poniżej dobrego.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP „Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc” (PLRW6000171878722). Zgodnie z informacjami podanymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, aktualny stan ww. JCWP jest zły. Niestety, JCWP jest zagrożony nieosiągnięciem celów środowiskowych. Osiągnięcie stanu dobrego wyznaczone jest do 2027 roku. Natomiast stan chemiczny oraz potencjał ekologiczny jest dobry.

Na obszarze opracowania występuje JCWPd nr 59. W 2017 r. oceniano wody JCWPd nr 59 w miejscowości Grodzisk Wielkopolski, gm. Grodzisk Wielkopolski w powiecie grodziskim (zabudowa miejska luźna). Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu, stwierdza się, że głębokość do warstwy wodonośnej w punkcie o napiętym zwierciadle na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski wynosi 20 m. Na podstawie badań określono klasę wg. wskaźników nieorganicznych oraz końcową klasę jakości jako IV – wody niezadowolającej jakości. Natomiast stan chemiczny oraz stan ilościowy oceniany jest jako dobry. Nie wykazuje się zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych i podziemnych w gminie Lwówek, obok niedostatecznego poziomu kanalizacji, są spływy powierzchniowe związków pochodzących ze środków ochrony roślin oraz z nawozów mineralnych.

Cele środowiskowe dla jednolitej części wód (JCW) zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych z dnia 25 czerwca 2021 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475) oraz wg rozporządzenia w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2148). Tym samym nadrzędnym celem środowiskowym będzie osiągnięcie i utrzymanie jakości JCW o parametrach nieprzekraczających granicznych wartości zawartości poszczególnych substancji w wodzie, zgodnie z ww. Rozporządzeniem. Poza tym celami środowiskowymi dla ochrony JCW na terenie gminy Lwówek są:

- monitoring wód;
- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych i podziemnych;
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych;
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód podziemnych;
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka;
- działania wynikające z konieczności porządkowania systemu gospodarki ściekowej;
- realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych;
- analiza stanu zlewni;
- sprawozdawczość z zakresu korzystania z wód.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu. Powyższe cele środowiskowe są zgodne z „Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 18 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

Zagrożenie klimatu akustycznego

W obszarze opracowania i w jego otoczeniu źródłami znaczących emisji hałasu są:

- hałas drogowy związany przede wszystkim z drogami gminnymi (ul. Wiśniowa i ul. Sportowa),
- maszyny rolnicze, szczególnie podczas prac polowych na otwartych przestrzeniach.

W przypadku omawianego terenu największe zagrożenie hałasem wynika z przebiegu dróg gminnych, które graniczą z terenem opracowania.

Kolejnym źródłem hałasu jest użytkowanie maszyn rolniczych podczas wykonywanych prac polowych na terenach sąsiednich. Wpływ na klimat akustyczny, jego pogorszenie mają takie maszyny, jak: kombajny zbożowe, ciągniki rolnicze, kosiarki rolnicze, śrutowniki, dmuchawy do zboża i inne. Wysoka emisja dźwięków ma tutaj dwojakie źródło. Po pierwsze są to maszyny o dużej mocy nominalnej. Po wtóre większościowy odsetek używanych maszyn rolniczych przez przeciętnego rolnika w Polsce jest zaawansowana wiekowo, a przez to przestarzała technologicznie i wyeksploatowana.

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Rozporządzenie określa zróżnicowane dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, wyrażone wskaźnikami hałasu LDWN, LN (mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem) oraz LAeq D i LAeq N (mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby).

Zagrożenie zarówno hałasem komunikacyjny jak i pochodzącym z terenów rolniczych ma charakter lokalny i obejmuje swym zasięgiem jedynie obszary, sąsiadujące z obiektem będącym źródłem emisji hałasu. Stwierdza się zatem, iż na terenie objętym planem nie powinny być przekroczone dopuszczalne poziomy hałasu.

Stan gleb oraz degradacja powierzchni gruntu

Badania jakości gleb dla gminy Lwówek przeprowadzał WIOŚ w Poznaniu. Na ich podstawie¹⁴ należy stwierdzić, że w gminie Lwówek nie występują przekroczenia zawartości naturalnej metali ciężkich w glebach. W gminie występuje za to dość znaczące zanieczyszczenie siarką siarczanową. Jeżeli chodzi o badania odczynu gleb w gminie Lwówek¹⁵, to na podstawie 2016 prób pobranych na obszarze 6202 ha wynika, że: większość gleb ma odczyn lekko kwaśny (31,5%); następne w kolejności są gleby o odczynie obojętnym (25,8%) oraz kwaśnym (20,3%). Gleby zasadowe stanowiły 16,4% ogółu, natomiast bardzo kwaśne 6%. Tym samym dla dość znacznego areału gminy wskazano na potrzebę wapnowania (8,9% – konieczne wapnowanie, 11,1% – potrzebne, wskazane 11,4% – łącznie: 31,4%), a kolejnych 15,1% wykazuje zapotrzebowanie na wapnowanie ograniczone. Dla 53,5% badanych gleb zabieg wapnowania celem zubożenia niekorzystnej kwasowości jest zbędny.

Na omawianym obszarze zagrożenie dla rzeźby terenu oraz powierzchni ziemi stanowi przede wszystkim użytkowanie rolnicze gleb. Do największych zagrożeń dla gleb należy ich zbyt intensywne lub nieodpowiednie rolnicze wykorzystanie. Niezależnie od naturalnej odporności własnej, gleby podlegają degradacji fizycznej, głównie erozji wodnej, która zależy od obecności i stanu pokrywy roślinnej, litologii, stosunków wodnych, użytkowania rolniczego gruntu i sposobu jego uprawy. Naturalna odporność gleb na chemiczne czynniki niszczące związana jest ściśle z typem gleb. Najmniejszą odporność na tego typu zagrożenia wykazują gleby luźne i słabo gliniaste, ubogie w

¹⁴za: WIOŚ Poznań. 2005. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004.

¹⁵ tamże.

składniki pokarmowe, a więc głównie gleby biellicowe. Gleby na omawianym obszarze reprezentują zatem ograniczony stopień odporności na erozję. Analizując sytuację glebową i geomorfologiczną na obszarze objętym projektem mpzp, stwierdza się, że: gleby na omawianym obszarze są dość odporne na erozję; gleby na omawianym obszarze są glebami silnie zmienionymi antropogenicznie; teren jest płaski, bez znaczących spadków; teren jest odsłonięty – erozyjna działalność wiatru nie jest zbytnio hamowana.

Pola elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy są głównie stacje telefonii komórkowej, urządzenia przemysłowe gospodarstwa domowego oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej.

Z punktu widzenia ochrony środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym, istotne znaczenie dla środowiska przyrodniczego mają stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej. Urządzenia te emitują do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości, od 0,1–300 MHz oraz mikrofałe od 300–3000.000 MHz.

W 2015 r. WIOŚ w Poznaniu przeprowadził pomiary wartości pól elektromagnetycznych w gminie Lwówek. Było to w Lwówku przy ul. Magazynowej. Otrzymano wynik 0,03 V/m. Tym samym nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m).¹⁶

W obszarze objętym opracowaniem zlokalizowana jest infrastruktura techniczna elektroenergetyczna dystrybucyjna (sieć dystrybucyjna energii elektrycznej: linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia SN-15kV i niskiego napięcia nn-0,4 kV).

Degradacja i degeneracja szaty roślinnej

Na obszarze objętym projektem mpzp poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym szata roślinna, ulegały w przeszłości licznym przemianom. Zmiany te miały charakter zarówno naturalny, jak i były wywołane różnymi formami antropopresji. Szczególnie ta druga grupa czynników przyczyniła się do degradacji szaty roślinnej, oraz jej degeneracji. Pod pojęciem degradacji szaty roślinnej należy rozumieć zubożenie jej składu w wyniku antropopresji powodującej pogorszenie poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, takich jak: powietrze, woda, gleby, a także fizyczne niszczenie szaty roślinnej (np. w wyniku zmiany przeznaczenia terenu). Intensywne wycinanie lasów celem pozyskania arealu pod uprawę ziemi, a także liczne zabiegi melioracyjne szczególnie mocno przyczyniły się w przeszłości do degradacji szaty roślinnej znacznej części gminy. Z kolei pod pojęciem degeneracji należy rozumieć ogół reakcji fitocenoz na antropopresję.¹⁷ Spotykana jest degeneracja zespołów roślinnych oraz degeneracja roślinności. W wyniku tej pierwszej dokonane są przekształcenia struktury wewnętrznej i składu florystycznego fitocenoz konkretnych zespołów leśnych. W wyniku degeneracji roślinności z kolei zmiany struktury i składu florystycznego są tak dalece posunięte, że pierwotny zespół roślinny może być zaliczony do innej jednostki syntaksonomicznej.

Na obszarze objętym mpzp niemalże w całości szata roślinna uległa degradacji. Tereny objęte opracowaniem stanowią tereny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową. Tereny zlokalizowane są pomiędzy ulicami Wiśniową (droga gminna stanowiąca działkę o nr ewid. 959 obręb Lwówek) i Sportową (droga gminna stanowiąca działkę nr ewid. 612 obręb Lwówek) w miejscowości Lwówek. W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru występują przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rolne, sady. Terenom rolnym towarzyszą gatunki i asocjacje

¹⁶ za: <http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/Monitoring%20pol%20elektromagnetycznych/PEM2015.pdf>

¹⁷ za: Olaczek R. 1974. Kierunki degeneracji fitocenoz leśnych i metody ich badania. *Phytocoenosis*. 3.3/4:179-187, Warszawa – Białołęka.

roślin segetalnych. Z uwagi na obecność dróg w sąsiedztwie obszaru opracowania spotkać można liczne rośliny ruderalne.

III. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU, JEGO GŁÓWNYCH CELACH I POWIĄZANIACH

1. Cel projektu planu miejscowego

Podstawowym celem sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, poprzez dostosowanie funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych i kulturowych w obrębie miejscowości Lwówek, w gminie Lwówek.

Projekt mpzp zawiera ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1:1 000. Założeniem projektu miejscowego planu jest przeznaczenie terenów nieruchomości o nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 w obrębie miasta Lwówek pod realizację inwestycji związanej z budownictwem mieszkaniowym jednorodzinym.

2. Ustalenia projektu planu miejscowego

Zgodnie z § 3 na obszarze objętym planem ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1MN, 2MN.
- 2) Teren komunikacji – droga klasy wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1KDW.

3. Powiązanie ustaleń projektu planu miejscowego z innymi dokumentami

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹⁸ przed podjęciem uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dokonuje się analizy dotyczącej zasadności przystąpienia do sporządzenia planu miejscowego. W świetle powyższych zapisów, zapisy projektu planu miejscowego (część tekstowa i graficzna) muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lwówek, teren objęty opracowaniem stanowi tereny mieszkaniowe. Wobec powyższych zapisów, należy stwierdzić, że projekt planu w pełni zachowuje, ustalone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek” podstawowe kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów dla analizowanego obszaru.

4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu miejscowego

Odstąpienie od realizacji opracowanego planu miejscowego może mieć negatywne skutki dla środowiska i przestrzeni. Brak planu miejscowego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Sytuacja taka utrudnia skuteczną ochronę środowiska przyrodniczego danego terenu oraz kształtowanie jego ładu przestrzennego. Realizacja polityki przestrzennej tylko w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady tzw. „dobrego sąsiedztwa” i traktujące przestrzeń miasta bardzo fragmentarycznie) nie gwarantuje władzom samorządowym wystarczającej kontroli nad procesami inwestycyjnymi, nie stanowi skutecznego

¹⁸ ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.).

narzędzia, umożliwiającego kształtowanie ładu przestrzennego. Może to spowodować chaotyczny rozwój zabudowy, zagospodarowanie terenów w sposób przypadkowy i niekorzystny dla całości terenu, nie uwzględniający zasad ładu przestrzennego, walorów krajobrazowych i charakteru terenów sąsiednich. Pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni również ochronę środowiska przyrodniczego. Plan miejscowy, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza zagadnienia związane z ochroną zieleni, gospodarką wodno-ściekową, gospodarką odpadami, ochroną gleb, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną przed hałasem

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że sporządzenie i uchwalenie dla przedmiotowego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także sposobów ich zagospodarowania, zgodnie z przyjętą dla tego obszaru w Studium polityką przestrzenną.

IV. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO

Na podstawie art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.¹⁹ Obszar objęty opracowaniem nie stanowi terenów chronionych. W obrębie omawianego terenu nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody. Wobec powyższego, realizacja projektu mpzp nie przyczyni się do pogłębiania problemów ochrony środowiska w odniesieniu do powierzchniowych terenów chronionych. Teren objęty opracowaniem stanowi tereny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową. Działki nr ewid.: 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek stanowią grunty użytkowane rolniczo. W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru występują przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rolne, sady.

Do istniejących problemów należą przede wszystkim:

- 1) wzrost emisji substancji (emisje z systemów grzewczych);
- 2) uciążliwości związane z ruchem tranzytowym na ulicach, przede wszystkim klimatu akustycznego, zwiększone zanieczyszczenia powietrza i gleb w bezpośrednim sąsiedztwie dróg;
- 3) niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej w sąsiedztwie opracowania (zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ogrzewania);

Ważnym zagrożeniem będzie także wzrost zużycia energii i produkcji odpadów. Przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych i właściwym doborze paliw, działania takie przyczynią się do ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko (spadek emisji CO₂, mniejsze straty energii). Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców, w tym prawidłowa segregacja odpadów, zmniejszenie wykorzystania surowców wpłynie na zmniejszenie ilości powstających odpadów, co wpłynie na ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko.

Na terenie objętym opracowaniem, występujące zwierzęta stanowią gatunki synantropijne. Realizacja ustaleń planu miejscowego nie powinna znacząco wpłynąć na lokalne populacje. Realizacja ustaleń planu również nie powinna wpłynąć na roślinność, gdzie dominują zbiorowiska ruderalne i segetalne, których wartość przyrodnicza jest ograniczona, a nowopowstałe warunki siedliskowe są dla nich dość korzystne.

¹⁹ za: Bednarek R. (red).2012. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym. Poznań.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że realizacja ustaleń miejscowego planu nie przyczyni się do zwiększenia problemów w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz powstawania nowych zagrożeń. Ww. zagrożenia są zagrożeniami już istniejącymi a ich wpływ na środowisko będzie minimalny. Uwzględnienie szczegółowych zapisów w projekcie planu zapewni ograniczenie wpływu na środowisko.

V. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO ORAZ SPOSOBY, W JAKICH ZOSTAŁY ONE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

W projekcie planu nie przewidziano wprowadzania istotnych zmian dotyczących celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym w związku z brakiem na analizowanym terenie obszarów Natura 2000. Projekt planu uwzględnia bezpośrednio cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, oraz pośrednio w odniesieniu do szczebla międzynarodowego i wspólnotowego, których dokumenty mają swoje przełożenie w polskim prawodawstwie. Projekt planu miejscowego zawiera zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego dotyczące: zasad w zakresie ochrony przyrody i środowiska, zasad ochrony przed hałasem. Przeprowadzając tą ocenę wzięto pod uwagę ustalenia obowiązującego Studium uwarunkowań, w którym obszar ten stanowi funkcję terenów mieszkaniowych.

Przy sporządzaniu projektu mpzp uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w szczególności cele dotyczące utrzymania i przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych, ochrony wód, powietrza, jakości gleb, oraz dochowania standardów jakości środowiska.

Projekt uwzględnia podstawowe zalecenia polityki ekologicznej państwa, której cele i priorytety zharmonizowane są z wymaganiami międzynarodowymi. Dokumenty szczebla międzynarodowego są ze swojej istoty bardzo ogólne. Natomiast dokumenty wspólnotowe znalazły swoje odpowiedniki w prawie polskim. Jednym z aktów prawnych, jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.), na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest realizacją celów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. Akty prawne w zakresie ochrony środowiska, w tym: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.), ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.), ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.), ustawa z dnia 3 marca 2022 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 699 zem.), których wymogi są uwzględniane przy opracowaniu planów miejscowych, wdrażają dyrektywy Wspólnoty Europejskiej w zakresie swoich regulacji.

Podstawowymi dokumentami określającymi cele i zasady trwałego rozwoju kraju dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego, a ważnymi z punktu projektu mpzp, są:

- II Polityka Ekologiczna Państwa,
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju,
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko,
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa, rybactwa na lata 2012–2020,

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;

a na szczeblu regionalnym:

- Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego,
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku,
- Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon,
- Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej w zakresie pyłu PM10, PM25 oraz B(a)P,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym jest rozwój zrównoważony, który wyraża się poprzez ochronę zasobów środowiska. Dotyczy on przede wszystkim ochrony wód, powietrza, powierzchni ziemi, zwierząt i roślin.

Zapisy projektu zawierają szereg ustaleń, a także zaleceń dotyczących pośrednio lub bezpośrednio ochrony środowiska. Zapisy te uwzględniają nie tylko wymogi ochrony środowiska ustanowione w dokumentach o randze krajowej i międzynarodowej, ale również dokumentach, utworzonych na szczeblu lokalnym i regionalnym.

Wśród najważniejszych celów strategii odnośnie ochrony środowiska państwa w projekcie miejscowego planu uwzględniono m.in. zapisy o:

- zapewnieniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju w warunkach zrównoważonego rozwoju (poprzez lokowanie terenów zabudowy daleko od cennych obszarów przyrodniczych);
- likwidacji zanieczyszczeń u źródła, ograniczenie emisji pyłowej, gazowej i gazów cieplarnianych do wielkości wynikających z przepisów i zobowiązań międzynarodowych oraz wprowadzanie norm emisyjnych i produktowych w gospodarce (np. zaopatrzeniu w ciepło wytwarzane z paliw: płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz alternatywnych źródeł energii lub energii elektrycznej);
- przeciwdziałaniu zmianom klimatu (poprzez zaopatrzeniu w ciepło wytwarzane z paliw: płynnych, gazowych i stałych charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz alternatywnych źródeł energii lub energii elektrycznej; ochronie powietrza zgodnie z przepisami odrębnymi, ograniczenia maksymalnej powierzchni zabudowy);
- ochronie przyrody i krajobrazu (zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia).

Wśród najważniejszych celów długookresowej strategii trwałego i zrównoważonego rozwoju w projekcie miejscowego planu uwzględniono m.in. zapisy o:

- uwzględnieniu w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej (np. docelowe odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej; poprzez zagospodarowanie zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia);
- przestrzeganiu prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty (np. poprzez ochronę powierzchni ziemi, powietrza i wód zgodnie z przepisami o ochronie środowiska oraz gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz zagospodarowanie ich zgodnie z przepisami o odpadach).

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE USTALEŃ PROJEKTU MPZP NA POSZCZEGÓLNE KOMPONENTY ŚRODOWISKA

1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane będą z działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany będzie skalą projektowanych w planach inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych. Wszelkie przekształcenia w zagospodarowaniu terenu, zmierzające do wprowadzenia nowych obiektów budowlanych, ciągów komunikacyjnych lub elementów infrastruktury technicznej, prowadzą do nieodwracalnego zniszczenia powierzchni ziemi, ponieważ jej poszczególne formy są na ogół adoptowane do założeń poszczególnych projektów inwestycyjnych. Związane jest to z powstaniem nowych form antropogenicznych, tj.: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane, rowy itp. Biorąc pod uwagę skalę obecnego zainwestowania terenu, przewidywane zmiany powierzchni, w wyniku realizacji ustaleń planu, nie będą znaczące i rozległe. Dotyczyć będą terenów, na których projekt planu przewiduje realizację nowej zabudowy – teren oznaczony 1MN, 2MN. Ze względu na trwałe charakter zmian powierzchni ziemi, szczególnie ważne są zapisy projektu planu, dotyczące ustaleń określających nieprzekraczalną powierzchnię zabudowy działek oraz minimalne procenty powierzchni biologicznie czynnych. Zapewnią one pozostawienie niezabudowanych przestrzeni o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

2. Oddziaływanie na warunki podłoża

Warunki podłoża ulegną zmianie w miejscach, w których projekt planu wprowadza nowe zainwestowanie. Podobnie jak w przypadku zmian powierzchni ziemi, zasięg zmian uwarunkowań gruntowo-wodnych uzależniony jest od skali przewidywanych inwestycji, głębokości prowadzonych prac.

Działania związane z szeroko pojętym rozwojem budownictwa mieszkaniowego będą wywierały duży wpływ na kształtowanie warunków podłoża. Wykorzystywane w tym celu maszyny i materiały budowlane mogą spowodować zmianę właściwości fizycznych i chemicznych gleby. Poprzez ich wykorzystanie dochodzi do czasowego utwardzenia podłoża, które w wyniku utracenia przestrzeni umożliwiającej przepływ kapilarny wody, zmienia swoje naturalne właściwości retencyjne. Na powierzchni przeznaczonej bezpośrednio pod inwestycję, jak i na obszarach, które bezpośrednio do niej przylegają, dewastacji ulega wierzchnia, próchnicza warstwa gleby. Zanieczyszczenia fizyczne jak i chemiczne powodują jednocześnie utracenie naturalnych zdolności gleby do odtwarzania swoich właściwości zapewnianych między innymi przez organizmy żyjące w jej warstwach. Podłoże, w celu uzyskania korzystnych pod względem budowlanych właściwości, wzbogacane jest materiałami takimi jak piasek czy żwir, które wpływają na stopień przepuszczalności gruntów. Zanieczyszczenie może być również związane z przedostaniem się do gleby pyłów oraz substancji niebezpiecznych (tj. paliwa czy smary), związanych z czasową eksploatacją maszyn budowlanych. W celu ograniczenia przekształceń warunków gruntowych oraz zapewnienia ochrony podłoża wprowadzono w projekcie planu niezbędne zapisy w zakresie parametrów, w tym zwłaszcza maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Zapewniają one pozostawienie niezabudowanych powierzchni o nienaruszonej przypowierzchniowej warstwie gleby i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym. Z punktu widzenia ochrony warunków podłoża i pozostałych komponentów środowiska, przy prowadzeniu prac ziemnych istotne jest zachowanie szybkiego tempa i planowego wykonywania wykopów, z zachowaniem zabezpieczeń przed uplastycznieniem gruntów, jak i optymalnych warunków dla prowadzenia zagęszczeń nasypów. Stąd też zaleca się etapowość prac oraz optymalne terminy

realizacji budowy obiektów. Przy czym zagadnienia te nie stanowią zakresu ustaleń planów miejscowych.

Zapisy planu ustalają także warunki gospodarowania odpadami, które powinny być zgodne z przepisami odrębnymi. Pozwoli to uniknąć zagrożenia, związanego z możliwością zanieczyszczenia gleb i wód odpadami, które będą wytwarzane przez większą liczbę gospodarstw domowych.

3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Ze względu na brak występowania na obszarze objętym opracowaniem wód powierzchniowych, ustalenia projektu planu nie odnoszą się bezpośrednio do zagadnień, związanych z ochroną zasobów wód powierzchniowych.

Ustalenia omawianego projektu planu regulują zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na przedmiotowym terenie. Przede wszystkim wprowadzono nakaz powiązania elementów sieci infrastruktury technicznej na terenie planu z układem zewnętrznym infrastruktury technicznej. Teren jest w całości włączony do systemu wodociągowego miasta. Ustalenia planu nakładają obowiązek odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych wyłącznie do sieci kanalizacji sanitarnej oraz zakazują lokalizacji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Rozwiązania te pozwolą uniknąć zanieczyszczenia gleb, wód podziemnych (na terenie opracowania) i powierzchniowych (poza granicami objętymi planem). Ryzyko zanieczyszczenia wód substancjami niebezpiecznymi ograniczają również zapisy regulujące sposób prowadzenia gospodarki odpadami na tym terenie, nakazujące postępowanie zgodnie z przepisami odrębnymi. Powiększenie obszarów zabudowanych powoduje zawsze zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych oraz nadmierny odpływ wód opadowych i roztopowych z terenów. Powoduje to zagrożenie obniżania poziomu wód gruntowych, zmniejszania ich zasobów, nadmiernego przesuszania gruntu, a w konsekwencji również zanikanie i degradację cieków na terenach zurbanizowanych oraz zachwiania równowagi ekologicznej.

Projekt przewiduje zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną i krajobraz

Na terenie objętym opracowaniem nie występują cenne przyrodniczo siedliska, czy też gatunki roślin i zwierząt zagrożonych wyginięciem. W obszarze objętym opracowaniem występuje zieleń w dużym stopniu kształtowana i kontrolowana przez człowieka, o niższym stopniu naturalności oraz obniżonej odpornością na antropopresję. Zapisy zawarte w planie mają na celu zachowanie w jak największym stopniu elementów środowiska przyrodniczego, zapewniającego zachowanie różnorodności biologicznej.

Czynnikiem, który w warunkach silnej antropopresji, może łagodzić jej negatywne skutki dla środowiska przyrodniczego, jest wykształcenie odpowiedniego układu przestrzennego zabudowy oraz wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. W tym celu w projekcie ustalono nieprzekraczalne parametry zabudowy oraz minimalne powierzchnie biologicznie dla wszystkich terenów przeznaczonych pod zabudowę. Dodatkowo, ustalono zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działek zgodnie z przepisami odrębnymi. Korzystnymi, z punktu widzenia ochrony różnorodności, zapisami projektu planu są również ustalenia nakazujące zagospodarowanie zielenią wszystkich nieutwardzonych

fragmentów terenów budowlanych oraz przy terenach komunikacji pod warunkiem zapewnienia widoczności i zapewnienia możliwości przejazdu i przejścia.

Wszystkie te zapisy pozwolą także na zachowanie korzystnych walorów estetycznych i krajobrazowych obszaru planu, poprzez zachowanie odpowiedniej proporcji pomiędzy terenami zieleni oraz terenami zabudowanymi. Dzięki określeniu zasad możliwości lokalizacji obiektów małej architektury, szyldów, tablic i urządzeń reklamowych zgodnie z odrębnymi przepisami, zakazowi lokalizacji ogrodzeń pełnych i prefabrykowanych i nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej z wyjątkiem dopuszczonych planem, zakazowi lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, budynków pomocniczych wykonanych z blachy i płyty warstwowej oraz zakazowi lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, uzyskana zostanie dodatkowo poprawa wartości krajobrazowych tego terenu.

5. Oddziaływanie na szatę roślinną

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie na trwałe zmniejszenie szaty roślinnej na terenach przeznaczonych w projekcie pod zabudowę (oznaczone symbolem 1MN, 2MN). Istniejąca roślinność, zostanie w sposób nieodwracalny zniszczona i zastąpiona na części powierzchni roślinnością urządzoną, reprezentowaną w dużej mierze przez gatunki obce rodzimej florze.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę, w celu zniwelowania negatywnego wpływu zwiększenia terenów zabudowy, wprowadzono zapisy pozwalające zachować odpowiednie powierzchnie biologicznie czynne i ograniczające powierzchnię zabudowy. W tym zakresie istotny jest również zapis o obowiązku pokrycia zielenią wszystkich nieutwardzonych powierzchni terenów. Zapisy planu w dużym stopniu zapewniają pozostawienie istniejącej roślinności w dotychczasowej formie. Projekt wymaga zachowanie minimum 35% powierzchni biologicznie czynnej terenu oraz zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni. Ten sposób zagospodarowania wpłynie korzystnie na poprawę wartości estetycznych tego terenu oraz wzbogacenie tutejszej szaty roślinnej.

6. Oddziaływanie na powietrze

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczącego i długotrwałego wzrostu zanieczyszczenia powietrza. Poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko, dla których, zgodnie z przepisami odrębnymi, wymagane jest sporządzenie raportu, plan nie wprowadza zmian w sposobie zagospodarowania terenu, mogących w sposób znaczący wpłynąć na stan jakości powietrza atmosferycznego. Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą systemy grzewcze na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Teren objęty opracowaniem, nie ma możliwości docelowego zaopatrzenia obiektów w ciepło z systemu ciepłowniczego.

Na etapie prowadzenia prac budowlanych źródłami emisji będą silniki maszyn budowlanych oraz prace ziemne. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będą (ze względu na ich niewielką ilość) wielokrotnie niższe od występującego tu zanieczyszczenia, spowodowanego normalnym dla tego obszaru ruchem komunikacyjnym. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będą czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w zwiększeniu stopnia zanieczyszczenia powietrza.

7. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Klimat akustyczny obszaru opracowania zależny jest w największym stopniu od natężenia hałasu powodowanego przez ruch samochodowy w obrębie ulic, które wyznaczają jego granicę. Szczególnie narażone są obszary położone w pobliżu ulicy Wiśniowej i ulicy Sportowej w Lwówku. Znacznie mniejszy wpływ na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego ma emisja hałasu, związana z funkcjonowaniem terenów zabudowy mieszkaniowej.

Planowane w projekcie użytkowanie i zagospodarowanie znacznej części obszaru opracowania nie spowoduje znaczącego długotrwałego oddziaływania na klimat akustyczny w granicach opracowania, ani też w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Ewentualny wzrost poziomu emitowanego hałasu może wystąpić w fazie realizacji poszczególnych inwestycji, na których lokalizację zezwalają ustalenia zapisane w planie.

Wykorzystanie ciężkiego sprzętu w trakcie prowadzenia inwestycji może wywołać przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Przekroczenie te będą jednak miały charakter lokalny, oddziaływający na najbliższe otoczenie jedynie w czasie pory dziennej i nie będą miały wpływu na ogólny klimat akustyczny w dłuższej perspektywie. Na terenach dróg konieczne jest zastosowanie rozwiązań, umożliwiających ograniczenie emisji hałasu, czyli eliminowanie hałasu u źródła jego powstania. W tym celu w projekcie planu wprowadzono nakaz stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, zapewniających dotrzymanie określonych przepisami standardów akustycznych.

8. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Na obszarze objętym mpzp nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody. W sąsiedztwie w odległości ok. 3 km na wschód od terenu opracowania występują: Obszar Natura 2000 „Jeziro Zgierzynieckie”, Obszar Natura 2000 „Ostoja Zgierzyniecka”, Rezerwaty Przyrody „Wielki Las” oraz Rezerwat Przyrody „Rezerwat na Jeziorze Zgierzynieckim im. Bolesława Papi”. Biorąc pod uwagę zakazy, jakie obowiązują na wyżej wymienionym obszarze zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.), a także zapisy planów zadań ochronnych ocenia się, że zapisy projektu mpzp są z nimi zgodne i nie ma sprzeczności pomiędzy planowanym zagospodarowaniem terenu, a ich ochroną.

Biorąc pod uwagę rodzaj i skalę przedsięwzięć dopuszczonych na obszarze objętym projektem mpzp, nie przewiduje się oddziaływań realnych i znaczących na cele ochrony, dla których powołano te formy ochrony przyrody, mogących powstać w wyniku realizacji projektu mpzp. Oddziaływanie na gatunki roślin i zwierząt opisano w podrozdziale VI.4-5.

9. Emitowanie promieniowania elektromagnetycznego

W obszarze objętym opracowaniem zlokalizowana jest infrastruktura techniczna elektroenergetyczna dystrybucyjna (sieć dystrybucyjna energii elektrycznej: linie kablowe niskiego napięcia nn-0,4 kV).

Energia oddziaływań naturalnych, statycznych pól: elektrycznego i magnetycznego na cząsteczki żywej materii jest bardzo mała i wszelkie uporządkowania wywołane tymi zewnętrznymi, naturalnymi polami są niszczone przez ruch cieplny cząstek żywego organizmu²⁰. Dlatego nie przewiduje się

²⁰ za: Koreleski Krzysztof. 2005. Oddziaływanie napowietrznych linii energetycznych na środowisko człowieka. Nr 2/2005, PAN, Oddział w Krakowie, s. 47–59 Komisja Technicznej Infrastruktury Wsi.

znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku promieniowania elektromagnetycznego pochodzącego z linii elektromagnetycznych na omawianym obszarze.

10. Oddziaływanie na dobra materialne²¹ i dziedzictwo kulturowe

Na obszarze przeznaczonym w projekcie mpzp nie znajdują się żadne obiekty dziedzictwa kulturowego, na które założenia planu mogłyby wpływać negatywnie. Obszar opracowania położony jest w całości poza terenami górniczymi, a także terenami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonymi osuwaniem się mas ziemnych. Nie przewiduje się zatem, aby dobra materialne zlokalizowane w granicach obszaru objętego planem zagrożone były zniszczeniem lub uszkodzeniem.

11. Oddziaływanie na ludzi²²

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) „zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu (dobrego samopoczucia)”. Stan zdrowia ocenia się za pomocą mierników pozytywnych (dobrego rozwoju i sprawnego działania organizmu) i negatywnych (występowania chorób).²³ O zdrowiu lub chorobie decydują bezpośrednio lub pośrednio sami ludzie wybierając i kształtując warunki, w których żyją, a także poprzez swoje postępowanie, zależne od ich poziomu kultury, zasobu wiedzy oraz zasobności ekonomicznej.

Zasięg zagrożenia zdrowia jest bardzo różnorodny i obejmuje: zagrożenia globalne, zagrożenia regionalne oraz zagrożenia lokalne. Z punktu widzenia oceny projektu mpzp szczególnie istotne są dwa ostatnie z zasięgów zagrożeń. W ramach zasięgu zagrożeń regionalnych należy wymienić tzw. kwaśne opady atmosferyczne. Do zagrożeń o znaczeniu lokalnych istotne są: emisja fal elektromagnetycznych bardzo niskich częstotliwości lub mikrofal, emisja do atmosfery lub zrzut do wód powierzchniowych metali ciężkich, nadmierne stężenie pyłów respirabilnych (\varnothing cząstek $< 7\mu\text{m}$) i ozonu troposferycznego w niskich warstwach atmosfery, związków chlorowcoorganicznych, nadmierny hałas i zanieczyszczenia powietrza w pomieszczeniach zamkniętych. Jak pokazują badania wpływ poszczególnych czynników na zdrowie ludzkie jest następujący: styl życia 50%, czynniki środowiskowe 20%, czynniki biologiczne 20%, medycyna naprawcza 10%. W związku z powyższym niniejsza ocena skupia się na czynnikach środowiskowych, szczególnie zaś na tych, których wartości emisji mogą potencjalnie ulec modyfikacji w wyniku realizacji ustaleń zapisów projektu mpzp.

Na omawianym terenie miejscowy plan zakłada utworzenie terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz terenów komunikacji, które będą emitować pewien hałas oraz zanieczyszczenia do atmosfery. Do potencjalnych zdrowotnych skutków fizycznych zmian w środowisku wynikających z realizacji projektu mpzp może teoretycznie, przyczynić się przede wszystkim hałas i wibracje. Hałas o natężeniu poniżej 35 dB jest nieszkodliwy, ale może denerwować. Hałas na poziomie od 35 do 70 dB jest dokuczliwy i pociąga za sobą zmęczenie, spadek wydajności w pracy i przeszkadza w wypoczynku. Ciągły hałas w zakresie 70–85 dB jest uznawany za dopuszczalny, ale może powodować uszkodzenia słuchu.

Energia wibracji jest przekazywana przede wszystkim przez układ kostny, ponieważ w tkankach miękkich dochodzi do jej wytlumienia. Długotrwałe utrzymywanie się wibracji mogą doprowadzić do uszkodzenia szkieletu, zwłaszcza stawów i dysków. Innymi potencjalnymi negatywnymi skutkami działania wibracji na ludzki organizm są m.in. bóle i zawroty głowy, rozdrażnienie, zaburzenia pamięci, drętwienie i mrowienie kończyn lub bezsenność. Ogólne zapisy dotyczące potencjalnych negatywnych

²¹ pod pojęciem dóbr materialnych rozumie się każdy przedmiot, który może służyć do zaspokajania ludzkich potrzeb, a ich wartość można oszacować w pieniądzu.

²² na podstawie m.in.: Wolański N. 2008. „Ekologia człowieka. Tom 2.” PWN. Warszawa.

²³ za: Wolański N. 2008. „Ekologia człowieka. Tom 2.” PWN. Warszawa.

oddziaływań poszczególnych źródeł emisji hałasu i wibracji, a także przykładowe działania przeciwdziałające temu zjawisku zostały przedstawione w rozdziałach VI. 2. oraz VII. Biorąc pod uwagę rozważania w ww. rozdziałach stwierdza się, że użytkowanie ww. szlaków komunikacyjnych nie powinno powodować ponadnormatywnych emisji hałasu.

Grupą czynników mogącą być efektem realizacji postanowień projektu mpzp, a mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzi jest grupa zanieczyszczeń chemicznych poprzez wprowadzenie terenów zurbanizowanych (np. związane ze ściekami komunalnymi, odpadami, ciągami komunikacyjnymi). Są one obecnie najgroźniejszym czynnikiem wpływającym negatywnie na zdrowie ludzkie. Wiele ze związków chemicznych jest wprowadzanych do środowiska rozmyślnie, choć nierozważnie, w celach gospodarczych. Większość jednak stanowią odpady, zanieczyszczenia poprodukcyjne i pokonsumpcyjne. Znaczne ilości zanieczyszczeń powstają także na skutek katastrof i awarii. Stosunkowo łatwo określić jest wpływ zanieczyszczeń na zdrowie człowieka przy ostrych dolegliwościach, spowodowanych oddziaływaniem substancji toksycznej przyjętej w krótkim czasie i w dużej dawce. Znacznie trudniej określić zatrucia chroniczne oraz określić ich przyczynę. Są one bowiem wynikiem długotrwałego wpływu niewielkich ilości substancji toksycznych na organizm ludzki, a ich objawy kliniczne często są niespecyficzne. W przypadku realizacji zapisów projektu mpzp istotniejszą rolę stanowią będą zanieczyszczenia wywołujące drugi typ reakcji organizmów ludzkich, czyli te wywołane zanieczyszczeniami chronicznymi. Do źródeł emisji zanieczyszczeń mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na zdrowie ludzkie na omawianym obszarze należą przede wszystkim:

- ciągi komunikacyjne;
- lokalne kotłownie;
- zanieczyszczenia sąsiednich terenów rolniczych.

Generalnie wpływ poszczególnych źródeł zanieczyszczeń na komponenty środowiska opisano w poprzednich podrozdziałach rozdziału VI. Tutaj należy podkreślić, że drogi wnikania zanieczyszczeń do organizmu ludzkiego są różne. Wzajemne powiązanie poszczególnych elementów środowiska abiotycznego i biotycznego powoduje, że zanieczyszczenie któregośkolwiek z nich wywiera wpływ na zdrowie ludzkie. Na obecnym etapie planowania przestrzennego ocenia się, że realizacja zadań ustalonych w projekcie miejscowego planu, zakładając tzw. wariant maksymalny nie wpłyną negatywnie na zdrowie ludzi.

Najwięcej niebezpiecznych związków i pierwiastków chemicznych przenika do organizmu człowieka drogą pokarmową. Zmiany chemizmu wody, gleb i powietrza prowadzą do nadmiernej koncentracji substancji toksycznych w diecie. Szczególnie niebezpieczne są te substancje, które kumulują się w organizmie. Należy zwrócić zatem uwagę na zabezpieczenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych, szczególnie zaś na ochronę ujęć wód pitnych (brak ujęć wód na obszarze objętym projektem mpzp). Analizując zapisy projektu mpzp nie przewiduje się trwałego pogorszenia jakości powietrza i wód w stosunku do stanu obecnego, mogącego wpłynąć negatywnie na składniki pokarmowe jak woda i produkty spożywcze wytwórstwa rolniczego. Zanieczyszczenia, bowiem z tras komunikacyjnych z jednej strony są dziś mniej szkodliwe dla zdrowia ludzkiego i komponentów środowiska przyrodniczego niż do niedawna (praktyczny brak ołowiu i innych metali ciężkich w paliwach), a z drugiej zaś ulegają dyspersji na skutek przewietrzenia otwartych terenów. Generalnie ocenia się, że poszczególne zapisy projektu mpzp zapewniają jednocześnie poprawny stan ochrony wód powierzchniowych (pośrednio) i podziemnych.

Zanieczyszczenia chemiczne mogą dostać się także do organizmu poprzez układ oddechowy. Ten rodzaj przenikania substancji niepożądanych do ustroju ludzkiego jest zdecydowanie mniej niebezpieczny dla zdrowia i życia człowieka, ale z drugiej strony najpowszechniejszy – co roku umiera w Polsce ok. 45 000 ludzi w wyniku chorób wywołanych złą jakością powietrza. Należy założyć, iż ruch drogowy i związana z nim emisja spalin może się zwiększyć na analizowanym obszarze.

Największym zasięgiem i największą szkodliwością cechują się tlenki azotu. We fazie realizacji dróg ilość emitowanych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego będzie stosunkowo niewielka, ograniczona do czasu budowy. Powstałe w trakcie prowadzenia prac budowlanych zanieczyszczenia atmosfery nie będą miały większego wpływu na otaczający teren w odległościach większych niż kilkadziesiąt metrów od granic terenu. Ponadto nastąpi emisja składników spalin związana z pracą maszyn budowlanych i środków transportu dostarczających materiały budowlane oraz emisja pyłów z manipulacji materiałami budowlanymi. Zanieczyszczenia te będą jednak niewielkie, odwracalne i czasowe, niekumulujące się w środowisku i nieuniknione w przypadku realizacji obiektów budowlanych. Ich wpływ na zdrowie mieszkańców gminy będzie zatem niewielki. Ponadto nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. W rejonach przeznaczonych pod drogi powierzchnia biologicznie czynna zostanie całkowicie zlikwidowana. Spowodować to może ograniczenie możliwości poprawy stanu sanitarnego atmosfery. Patrząc jednak na niewielki areal oraz okoliczne tereny otwarte, ułatwiające przewietrzenie, nie stwierdza się dużego znaczenia zlikwidowania powierzchni biologicznie czynnej pod terenami dróg.

11. Oddziaływanie transgraniczne

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości. Z uwagi na położenie gminy Lwówek względem najbliższej granicy państwowej (ok. 116 km), realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego nie spowoduje transgranicznych oddziaływań na środowisko.

12. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Na obszarze objętym niniejszym opracowaniem nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Nie utworzono tu również żadnego obszaru ani terenu górniczego. W związku z tym nie przewiduje się oddziaływań znaczących na zasoby naturalne.

VII. ROZWIĄZANIA ZAPOBIEGAJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, W TYM ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

W § 5 projektu planu określono zasady dotyczące środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, których zastosowanie powinno zapewnić należytą ochronę środowiska przyrodniczego. Na terenie objętym projektem planu ustala się:

- 1) zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu;
- 2) nakaz zagospodarowania części biologicznie czynnej poprzez wykonanie nasadzeń rodzimych gatunków roślin charakterystycznych dla lokalnego środowiska;
- 3) nakaz odtworzenia ciągłości systemów melioracyjnych i drenarskich w przypadku ich przerwania;
- 4) nakaz usuwania nadmiaru mas ziemnych powstałych podczas prac budowlanych oraz składowania ich na wyznaczonym przez gminę terenie;
- 5) przy pozyskaniu ciepła do celów grzewczych i technologicznych stosować indywidualne systemy grzewcze z dopuszczeniem pozyskania ciepła z sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem w przypadku spalania paliw do celów grzewczych stosowanie ograniczeń i zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 7) nakaz, zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 8) w zakresie kształtowania komfortu akustycznego ustala się nakaz uzyskania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku dla terenu 1MN, 2MN: jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Ustalenia w § 5 odnoszące się do przepisów odrębnych zostały oparte na podstawie:

- Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.);
- Ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.);
- Ustawy z dnia 3 marca 2022 r. o odpadach (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 699 ze zm.).

Ponadto, zgodnie z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcia jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska (w tym także ochronę gatunków i siedlisk roślin, grzybów oraz zwierząt objętych ochroną), na obszarze prowadzonych prac. Jest to niezwykle istotne i musi być respektowane.

Do podstawowych ogólnych działań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko zaliczyć można: ograniczenie zajęcia terenu; stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych (np. nasadzeń roślinności chroniących przed zanieczyszczeniami atmosferycznymi itp.); prawidłowe zabezpieczenie sprzętu i placu budowy; dostosowanie terminu prac do cyklu wegetacyjnego roślin i terminów rozrodu zwierząt.

Celem ograniczenia negatywnego oddziaływania na komfort życia i zdrowie ludzi zaleca się szczególne zwrócenie uwagi na:

- dostosowanie lokalizacji inwestycji do powierzchni terenu; postulowanie tam, gdzie to możliwe by potencjalne źródła emisji hałasu w sposób optymalny wykorzystywały naturalną rzeźbę i pokrycie terenu celem obniżenia rozchodzenia się fal dźwiękowych i drgań;
- zagospodarowanie części biologicznie czynnej poprzez wykonanie nasadzeń rodzimych gatunków roślin charakterystycznych dla lokalnego środowiska; zieleń stanowi rodzaj filtru, który przy każdym opadzie atmosferycznym ulega samooczyszczeniu. Hamując prędkość wiatru, zieleń powoduje opadanie cięższych od powietrza cząstek pyłu na liście i ziemię, zmniejszając ich wchłanianie przez układ oddechowy. Zastosowanie tego typu rozwiązań to nie tylko aspekt ekonomiczny ale również element, który wpływa na poprawię estetyki krajobrazu, przez co podnosi się komfort życia mieszkańców;
- dobór gatunków roślin powinien uwzględniać, poza techniczno-ekonomicznymi aspektami, ich szczególne właściwości biologiczne. Preferowane powinny być gatunki wytwarzające znaczne ilości substancji antybiotycznych, tzw. fitoncydów. Można zaliczyć do nich m.in. berberys, bez czarny, brzoza, cis, czeremcha, głóg, jałowiec, sosna, świerk i inne. Ponadto skupiny zieleni powodują jonizację powietrza. Powinno się stosować te gatunki, które wpływają korzystnie na zdrowie człowieka. Są to m.in.: brzoza, lipa, sosna, świerk. Unikać należy gatunków jonizujących dodatnio powietrze, co niekorzystnie wpływa na ogólny stan psychiczny ludzi (dęby, klony, robinie, topole)²⁴;
- przestrzeganie zasad BHP podczas budowy poszczególnych nowych obiektów.

Uwzględniając lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne stwierdza się, iż rozwiązania wskazane powyżej mogą być zastosowane na obszarze opracowania.

VIII. ANALIZA I OCENA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA USTALEŃ PROJEKTU MPZP

Podstawowym celem sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania, poprzez dostosowanie funkcji i intensywności

²⁴za: Łukasiewicz A., Łukasiewicz Sz. 2009. „Rola i kształtowanie zieleni miejskiej”. Wydawnictwo naukowe UAM. Poznań.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych i kulturowych w obrębie działek nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 w obrębie miasta Lwówek.

Założeniem projektu miejscowego planu jest przeznaczenie terenów nieruchomości o nr ewid. : 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 w obrębie miasta Lwówek, pod realizację inwestycji związanej z budownictwem mieszkaniowym.

Ocenia się, że rozwiązanie alternatywne dla ww. planów czyli lokowanie ich w innym miejscu jest mało korzystnym oraz mało realnym rozwiązaniem, z uwagi na funkcję.

Należy uznać, że ze względu na uwarunkowania przyrodnicze oraz aktualne zagospodarowanie analizowanego obszaru, zaproponowane w projekcie planu przeznaczenie i zagospodarowanie terenów jest optymalne i nie widzi się korzystniejszego rozwiązania alternatywnego dla tego terenu.

IX. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Co najmniej raz w czasie kadencji Burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium i przedstawia ich wyniki Radzie Miejskiej. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne lub niezgodne z obowiązującymi przepisami w całości lub w części, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia ich zmiany. Dokonano powyższej analizy i jej wyniki przedstawiono Uchwale nr XLII / 255/ 2018 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek. Przeprowadzona ocena była prowadzona w oparciu o kierunki rozwoju Gminy Lwówek, poprzez m.in. rozwój infrastruktury transportowej i technicznej czy lokalizację zabudowy. Wyniki tej oceny pozwalają na opracowanie harmonogramu sporządzenia i realizacji kolejnych planów zagospodarowania przestrzennego, bilansowania zapotrzebowania m.in. na wodę, gaz, kanalizację sanitarną oraz przygotowanie odpowiednio wyposażonych terenów.

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Prognoza oddziaływania na środowisko „Projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 w obrębie miasta Lwówek, gm. Lwówek” wraz z załącznikiem graficznym.

Celem Prognozy jest: oszacowanie skutków realizacji postanowień projektu mpzp na środowisko przyrodnicze, ocena ich prawidłowości, a także optymalizacji użytkowania zasobów przyrodniczych.

Miejscowy plan jest aktem prawa miejscowego i stanowi podstawę do wydawania decyzji administracyjnych; kieruje on samorządem w polityce przestrzennej, nie tylko w zakresie zagospodarowania, ale także ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. Dlatego niniejsza prognoza, oceniająca miejscowy plan, jest tak istotna.

Omawiany projekt mpzp zawiera załącznik graficzny przedstawiające ustalenia tego dokumentu. Prognoza ocenia analizowany dokument w zakresie, którego ramy wyznaczają przepisy prawne. Samą ocenę można podzielić na kryteria formalne (zgodność z wymaganiami przepisów odrębnych) i kryteria merytoryczne (powszechnie znane prawa funkcjonowania środowiska przyrodniczego, wyniki badań naukowych itp.). Tereny objęte opracowaniem stanowią tereny z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową, Działki nr ewid.: 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek stanowią grunty użytkowane rolniczo.

Tereny z lokalizowane są pomiędzy ulicami Wiśniową (droga gminna stanowiąca działkę o nr ewid. 959 obręb Lwówek) i Sportową (droga gminna stanowiąca działkę nr ewid. 612 obręb Lwówek) w miejscowości Lwówek. Gmina Lwówek położona jest na terenie powiatu nowotomyskiego, w zachodniej części województwa wielkopolskiego, w odległości ok. 55 km od Poznania. Przez gminę przebiega droga krajowa nr 92.

Zgodnie z zapisami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lwówek, przyjętego Uchwałą nr XVIII / 114 / 2011 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 29 grudnia 2011 r. obszar objętym opracowaniem stanowi tereny w wiodącą funkcja mieszkaniową.

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Jerzego Kondrackiego obszar objęty opracowaniem położony jest w obrębie Pojezierza Wielkopolskiego, w zasięgu Pojezierza Poznańskiego – dużego i zróżnicowanego regionu oraz Bruzdy Zbąszyńskiej na zachodzie. W skład gminy wchodzi następujące regiony Pojezierza Poznańskiego:

- na zachodzie Równina Nowotomska;
- w części centralnej Wał Lwówecko-Rakoniewicki;
- część wschodnią zajmuje Równina Opalenicka.

Na obszarze omawianego terenu nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody.

Obszar objęty opracowaniem stanowią tereny wolne od zabudowy. Tereny z lokalizowane są pomiędzy ulicami Wiśniową (droga gminna stanowiąca działkę o nr ewid. 959 obręb Lwówek) i Sportową (droga gminna stanowiąca działkę nr ewid. 612 obręb Lwówek) w miejscowości Lwówek. W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obszaru występują przede wszystkim tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz tereny rolne, sady.

Na omawianym terenie szata roślinna i krajobraz uległ przeobrażeniu. W wyniku wielokierunkowej antropopresji przekształceniu uległy elementy środowiska naturalnego na blisko połowie terenów opracowania. W szczególności zmieniona została szata roślinna i fauna wskutek rozwoju rolnictwa.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest na wysokości ok. 107–109 m n. p. m. Jest to teren płaski, bez znaczących deniwelacji. Na obszarze opracowania na przestrzeni lat z osadów lodowcowych (morenowych i glacialnych) wytworzone zostały gliny zwałowe oraz z moren wyciśnięcia, spiętrzonych powstały gliny zwałowe, piaski i żwiry moren spiętrzonych.

Na obszarze objętym projektem mpzp nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. Teren opracowania obejmuje koncesja nr 14/2001/Ł z dnia 14.11.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze Pniewy – Stęszew, ważnej do dnia 14.11.2047 r., udzielonej przez Ministra Środowiska na rzecz PGNiG S.A. w Warszawie.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy położony jest w całości w dorzeczu Odry w regionie wodnym Warty. Obszar opracowania położony jest w zlewni rzecznej – „Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc”. Na badanym obszarze nie występują wody powierzchniowe. Gmina Lwówek wraz z analizowanym terenem położona jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) nr 59. Teren objęty opracowaniem położony jest poza zasięgiem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Na obszarze objętym projektem mpzp brak jest ujęć wody.

Na omawianym obszarze gleby wykazują umiarkowane zróżnicowanie. Generalnie, z glin zwałowych wykształciły się gleby brunatne właściwe.

Szata roślinna omawianego obszaru jest przeciętna, a jej zróżnicowanie związane głównie z naturalnymi warunkami siedliskowymi i sposobem gospodarowania. Zdecydowaną większość terenu objętego opracowaniem stanowią tereny użytkowane rolniczo. Na omawianym obszarze spotkać można

wiele gatunków roślin segetalnych. Z uwagi na obecność dróg w sąsiedztwie obszaru opracowania spotkać można liczne rośliny ruderalne.

Na podstawie analiz posiadanych materiałów a także podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania żadnych dziko występujących gatunków roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową, na mocy przepisów odrębnych.

Klimat gminy posiada cechy charakterystyczne dla klimatu kontynentalnego i oceanicznego z przewagą wpływów oceanicznych. Występują tu stosunkowo małe amplitudy roczne temperatur powietrza, wczesna wiosna, długie lato, łagodna i krótka zima.

W granicach opracowania miejscowego planu nie występują obszary będące pod ochroną konserwatorską oraz brak jest zabytków wpisanych do rejestru zabytków.

Ogólna jakość środowiska w gminie jest dobra. W najlepszym stanie jest powietrze atmosferyczne. Dobrze też wygląda jakość wód powierzchniowych. Dla większości substancji mierzonych wyniki były w normie – stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych oraz poziomów docelowych.

Obszar objęty projektem mpzp położony jest w ramach JCWP „Czarna Woda do dopł. spod Chudobczyc”. Zgodnie z informacjami podanymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, aktualny stan ww. JCWP jest zły. Niestety, JCWP jest zagrożony nieosiągnięciem celów środowiskowych. Osiągnięcie stanu dobrego wyznaczone jest do 2027 roku.

Na terenie gminy są realizowane regularne badania jakości płynących wód powierzchniowych (dokonuje ich WIOŚ w Poznaniu). Rzeka Czarna Woda była badana w 2016 r. (na stanowisku Czarna Woda – Chwaliszew, w gm. Krotoszyn). Klasa elementów biologicznych dla tej rzeki wykazuje stan ekologiczny słaby (IV klasa). Klasa elementów hydromorfologicznych wskazuje na stan dobry (II klasa). Klasa wskaźnika jakości wód pod kątem elementów fizykochemicznych określono jako potencjał poniżej dobrego. Pod kątem elementów chemicznych określono stan wód poniżej dobrego.

Na obszarze opracowania występuje JCWPd nr 59. W 2017 r. oceniano wody JCWPd nr 59 w miejscowości Grodzisk Wielkopolski, gm. Grodzisk Wielkopolski w powiecie grodziskim (zabudowa miejska luźna). Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu, stwierdza się, że głębokość do warstwy wodonośnej w punkcie o napiętym zwierciadle na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski wynosi 20 m. Na podstawie badań określono klasę wg. wskaźników nieorganicznych oraz końcową klasę jakości jako IV – wody niezadowolającej jakości. Natomiast stan chemiczny oraz stan ilościowy oceniany jest jako dobry. Nie wykazuje się zagrożenie dla nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Na obszarze opracowania i w jego otoczeniu źródłami znaczących emisji hałasu są:

- hałas drogowy związany przede wszystkim z drogami gminnymi (ul. Wiśniowa i ul. Sportowa),
- maszyny rolnicze, szczególnie podczas prac polowych na otwartych przestrzeniach.

W przypadku omawianego terenu największe zagrożenie hałasem wynika z przebiegu dróg gminnych, które graniczą z terenem opracowania.

Analizując sytuację glebową i geomorfologiczną na obszarze objętym projektem mpzp, stwierdza się, że: gleby na omawianym obszarze są dość odporne na erozję; gleby na omawianym obszarze są glebami silnie zmienionymi antropogenicznie; teren jest płaski, bez znaczących spadków; teren jest odsłonięty – erozyjna działalność wiatru nie jest zbytnio hamowana.

W obszarze objętym opracowaniem zlokalizowana jest infrastruktura techniczna elektroenergetyczna dystrybucyjna (sieć dystrybucyjna energii elektrycznej: linie kablowe niskiego napięcia nn-0,4 kV).

Podstawowym celem sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, poprzez dostosowanie funkcji, struktury

zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych i kulturowych w obrębie miasta Lwówek, w gminie Lwówek.

Projekt mpzp zawiera ustalenia realizacyjne oraz załącznik graficzny w skali 1:1 000. Założeniem projektu miejscowego planu jest przeznaczenie terenów nieruchomości o nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 w obrębie miasta Lwówek. pod realizację inwestycji związanej z budownictwem mieszkaniowym.

Dokument mpzp określa przeznaczenie terenów, granice pomiędzy obszarami o różnym przeznaczeniu lub zasadach gospodarowania, a także zasady i ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy. Określa zasady ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu i dziedzictwa kulturowego, zabytków.

Przedmiotem ustaleń projektu mpzp są:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1MN, 2MN.
- 2) teren komunikacji – droga klasy wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1KDW.

W przypadku niepodjęcia realizacji założeń projektu mpzp, mogłyby wystąpić zarówno pozytywne, jak i negatywne skutki. Do negatywnych skutków należy głównie niekontrolowane rozproszenie zabudowy, czemu miejscowy plan ma zapobiegać. Pozytywne to przede wszystkim brak ingerencji w środowisko naturalne, jednak zapisy miejscowego planu dostosowane są w taki sposób, aby chronić środowisko przyrodnicze. Realizacja ustaleń projektu mpzp nie zmienia w znacznym stopniu dotychczasowego środowiska (w stosunku do stanu obecnego), nie istnieją więc przesłanki przemawiające za rezygnacją z realizacji analizowanych zapisów.

Do istniejących problemów należą przede wszystkim:

- 1) wzrost emisji substancji (emisje z systemów grzewczych);
- 2) uciążliwości związane z ruchem tranzytowym na ulicach, przede wszystkim klimatu akustycznego, zwiększone zanieczyszczenia powietrza i gleb w bezpośrednim sąsiedztwie dróg;
- 3) niedostateczny rozwój infrastruktury technicznej w sąsiedztwie opracowania (zaopatrzenie w ciepło z indywidualnych źródeł ogrzewania).

Sporządzenie i uchwalenie dla przedmiotowego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także sposobów ich zagospodarowania, zgodnie z przyjętą dla tego obszaru w Studium polityką przestrzenną.

Oceniono, jak sposoby zawarte w projekcie mpzp zaplanowane do realizacji celów będą wpływały na środowisko przyrodnicze. Oceny dokonano dla każdego elementu środowiska przyrodniczego z osobna (np. dla powietrza, wód, krajobrazu) oraz dla całości – ważnych elementów przyrodniczych. Oceniono również oddziaływanie na ludzi. W wyniku analizy uznano, że:

- 1) nie przewiduje się pogorszenia jakości atmosfery i topoklimatu;
- 2) dla obszarów wymagających komfortu akustycznego nie przewiduje się przekroczeń norm hałasu;
- 3) nie przewiduje się pogorszenia jakości i ilości wód powierzchniowych i podziemnych;
- 4) nie przewiduje się pogorszenia jakości zasobów glebowych;
- 5) nie przewiduje się przekroczeń norm natężenia pól elektromagnetycznych w związku z realizacją zapisów projektu mpzp;
- 6) realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie negatywnie znacząco oddziaływać na zdrowie ludzi.

Wdrożenie projektu mpzp przyczyni się do realizacji ochrony środowiska zawartych w przepisach prawnych oraz strategiach krajowych oraz międzynarodowych. Analiza wykazała, że oceniany projekt w pełni realizuje założenia kluczowe dla ochrony środowiska.

W § 5 projektu miejscowego planu określono zasady dotyczące środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, których zastosowanie powinno zapewnić należytą ochronę środowiska

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla dz. nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gm. Lwówek

przyrodniczego. Zapisy te powinny skutecznie chronić środowisko przyrodnicze przed potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami wynikającymi z realizacji przedsięwzięć na omawianym obszarze, zgodnie z projektowanym przeznaczeniem poszczególnych terenów.

Ocenia się, że rozwiązanie alternatywne dla projektu mpzp czyli lokowanie terenów wyznaczonych w projekcie mpzp w innym miejscu jest mało korzystnym rozwiązaniem. Lepiej jest w sposób zorganizowany i w zgodzie z prawem kontynuować zagospodarowanie terenu w przewidzianej lokalizacji.

Co najmniej raz w czasie kadencji Burmistrz dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium i przedstawia ich wyniki Radzie Miejskiej. Rada podejmuje uchwałę w sprawie aktualności Studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne lub niezgodne z obowiązującymi przepisami w całości lub w części, podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia ich zmiany. Dokonano powyższej analizy i jej wyniki przedstawiono Uchwale nr XLII / 255/ 2018 Rady Miejskiej w Lwówku z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Lwówek. Przeprowadzona ocena była prowadzona w oparciu o kierunki rozwoju Gminy Lwówek, poprzez m.in. rozwój infrastruktury transportowej i technicznej czy lokalizację zabudowy. Wyniki tej oceny pozwalają na opracowanie harmonogramu sporządzania i realizacji kolejnych planów zagospodarowania przestrzennego, bilansowania zapotrzebowania m.in. na wodę, gaz, kanalizację sanitarną oraz przygotowanie odpowiednio wyposażonych terenów.

XI. OŚWIADCZENIE AUTORA O POPRAWNOŚCI PROGNOZY

Dąbrówka, dnia 5 maja 2023 r.

OŚWIADCZENIE

Ja, niżej podpisana, Maria Wieczorek, jako autor prognozy oddziaływania na środowisko projektu **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek o nr ewid. 955/4, 955/7, 955/8, 955/9, 955/10, 955/11, 955/13 obręb Lwówek, gmina Lwówek**, oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.), tj. ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie oraz posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

